1900. HARMINCZNEGYEDIK ÉVFOLYAM. 138. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, MAJUS 21.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 8 hóra Németországba 15 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Eötvös Károly beszámolója.
A transzvaáli háboru.
A budavári honvédünnepély.
Az iparegyesület közgyülése.
A budapesti lóversenyek eredménye.
Tárcza: A divatról. Irta D'Avray grófnő.

Eötvös Károly beszámolója.

Eötvös Károly, a szabadelvü és függetlenségi eszmék nagynevü bajnoka, tegnap tartotta meg a beszámolóját óriás érdeklődés mellett Nagy-Körös városában. A nagykörösi beszámoló iránt az egész politikai világban a legnagyobb érdeklődéssel viseltettek, a nagy-körösi választó közönség pedig talán mind egy szálig megjelent, hogy meghallgassa *Eötvös* Károly beszámolóját.

Beszámolójában *Eötvös* Károly rövid visszapillantást vetett arra az időre, a melyben ő egy elvi alapon volt ugyan az orsz. függetlenségi és 48-as Kossuth-pártal, de a *taktika* kérdésében másként vélekedett ő és másként a párt. Elmondta itt azt is, hogy annak idején ő terjesztette elő a pártban azt a javaslatot, hogy a függetlenségi és 48-as párt a legmesszebb menő harczot kezdje meg a Bánffy-kormány ellen azért, mert bár Ausztria részéről semmiféle kiegyezésre kilátás nem volt, a Bánffy-kormány nem intézkedett, hogy Magyarország gazdaságilag független és önálló legyen. Ha utóbb be is állt akkoriban közte és pártja közt eltérés, ez csak azért következett be, mert a függetlenségiekkel együtt harczolt ellenzéki pártok nem azon az elvi alapon küzdöttek, mely a függetlenségi párt örök és megdönthetetlen elvi alapja.

S a mit akkor *Eötvös* Károly előre látott, bekövetkezett. Az ugynevezett uj rendszer alatt messzebb estünk gazdasági önállóságunktól és függetlenségünktől, mint azelőtt voltunk. A kvóta is felemeltetett azóta. Közviszonyaink rosszak és rosszabbodnak, de a népet ámitják s mindent jónak hirdetnek. Ő e népámitásban nem vesz részt, sem a párt.

Rámutatott *Eötvös* arra is, hogy némelyek a felekezeteskedést akarják bevinni a politikába, majd egyenesen rátért a néppártra, mely pedig minden, csak épen nem néppárt s a melynek működése egyenesen veszedelmes, mert — felekezeti.

A több ezer főnyi hallgatóság szünni nem akaró, lelkes éljenzéssel fogadta *Eötvös* Károly beszédét. Az éljenzés csillapultával *Kossuth* Ferencz lépett elő az erkélyen s ő is hosszabb beszédet mondott, mely beszédében *Eötvös* Károlyról az igaz elismerés s őszinte tisztelet hangján szólt s különösen kiemelte azt a körülményt, hogy *Eötvös* Károly mily páratlan, valósággal fiui szeretettel viselkedett *Kossuth* Lajos iránt annak élete utolsó korszakaban is.

Kossuth után a többi képviselő is beszélt a választóközönséghez, mely csak hét óra tájban kezdett elvonulni, leirhatatlan lelkesedés közt.

Nagykörös, május 20.

Eötvös Károlylyal utaztak le Nagy-Kőrösre *Kossuth* Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, *Komjáthy* Béla, *Hentaller* Lajos, *Brázay* Kálmán, *Olay* Lajos, *Barta* Ödön, *Kállay* Leopold, gróf *Benyovszky* Sándor és *Horváth* Ádam orsz. képviselők, *Dienes* Márton, lapunk felelős szerkesztője, *Mezei* Ernő, *Szatmári* Mór, *Erdős* Armand, *Pogrányi* József, *Gottlier* Lajos, *Bernát* Ottó, dr. *Bartha* Sandor, *Halom* József, *Löw* Dezső, dr. *Perl* Soma, *Szász* József; továbbá a váczi függetlenségi polgárok nevében dr. *Révész* Béla, a szentesi Kossuth-párt nevében *Csucs* Lajos s *Tasnády* Antal és *Sebessy* József alelnökök; a czeglédiek és kecskemétiek is küldtek deputácziót.

A Budapest és Nagy-Kőrös közt levő állomásokon mindenütt nagy éljenzéssel fogadta a zászlók alatt kivonult függetlenségi közönség Kossuthot és Eötvöst. Nagy-Kőrösön pedig olyan fogadtatás várt *Eötvös* Károlyra, a mely minden várakozást felülmult. Magán a vasuti perronon is annyian várták Eötvöst, hogy ott mozdulni is alig lehetett. A mikor a vonat megállt, lelkes éljenzés hangzott fel s Ny. *Szabó* Ferencz polgármester mondott üdvözlő beszédet, mire előbb *Eötvös*, majd *Kossuth* válaszoltak.

A pályaház előtt beláthatatlan sokaság éljenzett, ugy, hogy a menet csak nagy nehezen indulhatott el. Az első kocsiban *Eötvös* Károly ült a polgármesterrel, a második négyes fogatban *Kossuth* Ferencz ült *Szentpétery* pártelnökkel. A kocsisor előtt 25 tagu lovas bandérium és zenekar haladt.

A menet a nagy szállóba vonult, melynek erkélyéről mondta el ezután *Eötvös* Károly a beszámolóját, mintegy tizezer főnyi közönség előtt *Szentpétery* pártelnök bevezető szavai után.

Eötvös Károly beszéde.

Nagy-Kőrös városának t. polgárai!
Tisztelt választó közönség!

A pártnak igen tisztelt és érdemes elnöke előbbi szavaiban azt mondta, Nagy-Kőrös városának ünnepélye ez: én meg azt mondom, hogy a honfiui kötelesség teljesitésének ünnepe ez. Az én részemről különösen az, mert a választóközönség bizalma a most folyó országgyülésen én reám bizta az ország ügyeinek képviseletét Nagy-Kőrös város részéről.

Én gyenge erővel, de erős akarattal, erős és tiszta hazafias elszántsággal vállalkoztam arra, hogy ezen az országgyülésen Nagy-Kőrös városának nézetét, meggyőződését az ország ügyeiben képviseljem odafent a nemzet nagy tanacsaban. De nem az a siker, nem az az eredmény, nem az a boldogulás lett országunknak része, a melyért mi küzdünk, a melyert mi lelkesülünk, a melyre mi törekedünk a nagy-körösiekkel együtt.

Országunk ma se független ország, népünknek ma is sokkal több terhet kell viselnie, mint a mennyit az országunk jóléteért viselni kellene. (Igaz! Ugy van!) Nemzeti hadseregünk ma sincs még, tökéletesen független kormányunk ma sincs, ma is még oly összeköttetésben állunk Ausztriával, a mely terhes mi reánk nézve, talán terhes arra nézve is. A mely szövetséget még sokkal lazábba, sokkal tisztábbá lehet tenni.

Tudjuk Nagy-Körös városának polgárai, hogy ezelőtt egy évvel és pár hónappal kormányváltozás történt. A volt kormány megbukott. A mostani kormány jött helyébe. Az én feladatom ma az, hogy én az elmult dolgokat ismertessem meg a közönséggel. Röviden meg fogom azt ismertetni. Ugy, a hogy azt én tudom és látom. Mert az ujságok nem mindnyájan és nem mindig mondják az igazat. (Halljuk!)

1897-ben jart le az a szövetség, melyet gazdasági kérdésekben Ausztriával kötöttünk. 1897-ben nyilt meg az az alkalom, hogy Magyarországot legalább a gazdasag terén, az ipar, kereskedelem, pénzügy és mezőgazdasag terén szabadda és függetlenné tegyük Ausztriával szemben. Partunk törekedett erre. Éros viták folytak az országgyülésen. Végre egy törvény alkottatott, a mely a törvénykönyvben 1898. évi I. törvenyczikknek van beiktatva, a mely törvényben az volt mondva, hogyha az Ausztriával való kiegyezés május elsejére törvényjavaslatokban nincs megkötve és az országgyülés elé terjesztve, okt. elsejéig 1898-ban mind Ausztria, mind Magyarország azokat el nem fogadja, akkor Magyarország az ősi jogaba visszalép és maga fog az ő gazdasagi kérdéseiben intézkedni. Én láttam, tudtam, hogy ebből a törvényből nem lesz valóság, én tudtam azt, hogy az osztrák birodalom erői és hatalmai az osztrák csaszar, a ki magyar király is, azt nem fogjak megengedni, hogy Magyarországon, akármi történjék, gazdasagi dolgai fölött önalloiag rendelkezzék. Én tudtam; 350 esztendő óta tanultam és tanultak őseim és az önök ősei, hogy Ausztria, a mit egyszer kizsákmányolt Magyarországtól, azt önként ki nem ereszlette többé. (Igaz! Ugy van!)

A volt kormány buka-sa biztos volt, csak az volt kérdes, hogy megbuktatasat kik fogják végrehajtani és mino alapon. *Én voltam az, a ki* országos függetlenségi partunk értekezletén 1898. szeptember havaban *inditvanyt tettem*, a mely inditvanyt országos függetlenségi partunk minden tagja egyhangulag fogadott el, a mely inditvany igy szólt: *hogy a Bánffy-kormány ellen a legmesszebbmenő harczot kezdjük meg* azért, mert bár az ősz már itt van, mert bár Ausztria részéről a kiegyezésre semminemü kilatás nincs, a kormány mégis elmulasztotta megtenni azokat a intézkedéseket, hogy az ország gazdasagi téren önallo és független legyen. (*Éljen Eötvös!*) Nem intézkedett, hogy legyen önallo jegybank, hogy legyen penzforgalmunk, iparunk és kereskedelmünk, nem intézkedett buzánk, borunk, nyerstermenyeink szabad forgalma targyaban, nem intézkedett semmit sem, mert nem akarta, hogy ez az ország független legyen. Inditvanyoztam a partkörben, elhatároztuk egyhangulag. A királyné — a jó királyné — halála akadályozta, hogy ezt az indítvanyt csak október havaban terjeszthettem a haz elé.

De azalatt változott a világ! (Halljuk!) A függetlenségi part maradt a maga elvén, de az ellenzéknek többi tagjai már még fokozottabb szenvedélyyel mentek bele a buktatasba, mint mi. De ők már nem a mi függetlenségi elvünk alapján törekedtek a kormányt megbuktatni, hanem a maguk módja szerint. Az sikerült is. A párt maga, a melyhez én is tartoztam, hazafias kötelességet a kormány megbuktatasában csak ugy teljesitette, mint akármely mas ellenzéki párt; de nem azon az elvi alapon, a melyen én óhajtottam. Nem azon az elvi alapon törekedtek a többi pártok a buktatasra, a mely az országos függetlenségi partnak örök elvi alapja. *A taktikát nem helyeseltem, az elvekben egyet értettünk.* (Élénk éljenzés.)

A mitől én féltem, a mit igen kevesedmagammal tisztán láttam, hogy mi fog bekövetkezni, az következett be. Az uj kormány és annak rendszere még az 1898. I. t.-czikket is félretette. Gazdasagi és függetlenségi törekvéseinktől meg messzebbre estünk el, mint voltunk 1898-ban. Az Ausztriával együtt viselendő költségeket pedig felemelték, azt mondják három százalékkal, de az kiszámitva, 4—5 millió forint, voltaképen pedig az országra közel 7—8 millió forint teheremelkedés idéztetett elő az uj kormány által. A többség ellen az alkotmány szigoru törvényei szerint a kisebbség erőszakot nem gyakorolhat. A többség határozata előtt meg kell nyugodni. Kötelességünk a törvénynek és az alkotmánynak minden legyverével küzdeni a többség ellen. De a becsület és tisztesség törvényét, az alkotmányt és a törvényt még ebben a küzdelemben sem lehet megsérteni. Tehát meg kell nyugodni. De a mikor megnyugszunk benne, akkor *nem szabad szó nélkül türnünk, hogy az uj kormányrendszernek ezen nagy hibáját, nagy tévedését, nagy mulasztását és nagy bünét ugy hirdessék az ország közönsége előtt, mintha azok erenyek volnanak.* (Igaz! Igaz!)

A népet ámitani nem szabad sohasem, se párt, se kormany érdekében. (Ugy van!) A mi megtörtént, azt megváltoztatni nem lehet, megakadályozni nem lehet, de az már nekünk függetlenségi pártiaknak legszentebb kötelességünk, hogy azt, a mi történt, ugy adjuk a polgárok elé, ugy adjunk arról felvilagositast, a mint az történt. Ámitani nem szabad. Nem szabad nekem, nem szabad Nagy-Kőrösön, de nem szabad másnak se, nem szabad sehol. Az uj kormány rendszere él, áll és uralkodik, dicsekszik — és én hozzá teszem, daczára, hogy a kormány férfiaival személyesen nem vagyok ellenséges viszonyban, talán egyik-masikkal jó barátságban is vagyok, de hozzá teszem, nem csak él, nem csak áll, nem csak dicsekszik, hanem *ámit* is. Ezzel szemben nekünk, t. választó közönség, a kötelességünk a régi, nekünk azon az uton kell megmaradni, a melyen megindultunk. Azt az utat el nem szabad hagynunk. Azt az utat tágasabba kell tennünk. Arra az utra kell törekednünk. Oda téríteni a nemzet nagy többségét is. Oda kell téríteni kivált az összes tiszta magyar fajt mindenütt. (Élénk éljenzés.)

Volt az ujabb időben egy más ügy is, a melyről itt nekem meg kell emlékeznem. Az t. választó közönség, hogy *nemely partok, nemely hirlapok, nehany vezető ember a felekezeteskedést akarta bevinni az ország ügyeinek intézésébe.* Van egy párt, a mely most, hogy ugy mondjam, vidam nagy hangon vett részt az ország tanácskozásaiban. Ez az ugynevezett *néppárt*. Az iranya és elve veszélyes. Neve hamis, az nem néppárt, az felekezeti part. Fórak vezetik, papok sugnak a fülébe. Egyéb egyházak és felekezetek ellen izgat. Mikor ő a katholikus egyházat üldözött egyháznak hirdeti, nyilvan hazudik és amit. Ebben az országban a katholikus egyházat, az ország legrégibb, legősibb és leghatalmasabb egyházát üldözni nem lehet. Eszébe se jut senkinek. Korunk felvilagosodottsága, a magyar embernek tiszta, jó értelme meg nem engedi, hogy akar egyik egyház, akar másik, elnyomja a többit. Ez a néppárt arra törekszik. Feletezeteskedő hangokat hallottunk nem egy oldalról, nem egy kerdésről.

A függetlenségi párt ezen törekvés ellen a leghatalmasabban, a legnagyobb erélylyel és a legnagyobb hazafiui kötelességgel száll sikra. De sikra szall, t. választó közönség (ebben igazságot kell szolgáltatnom) az országgyülési többség nagy része is. A felekezeteskedés ellen, a néppárt törekvése ellen. A katholikus egyháznak sok jó derék magyar, előkelő hazafias tagja is. Ugy is kell, ugy is fog történni mindig.

Ez a párt a maga törekvéseivel, ha valamikor czélt ér, a magyar nemzet végső bukása lenne. Ez a párt Bécsből nyeri az igét, Romából kapja hozzá a kenetet. Magyarország pedig Magyarország és se Bécsnek, se Romának alarendelve nincs. Mi magyorok akarunk maradni. Legyen bar katholikus, legyen bár kálvinista, vagy lutheránus, vagy zsidó, vagy pogány, a ki magyar, az a mi testvérünk! (Zajos éljenzés.)

A ki arra törekszik, hogy ez az állam a magyar nemzet örökkévalóságáig éljen, hogy abban a szabadságjogok tisztelete, a jólét és becsület mindig tisztelve legyen, a ki azt akarja, az a mi pártunk hive. (Hosszasan tarto zajos éljenzés.) A ki a nemzeti jogokat és szabadságokat felekezeti érzülethez, vagy hitvallashoz akarja kötni, az ennek a nemzetnek nem igaz baratja. Az Magyarország jólétét nem akarja, mint nem akarta soha. A mikor Mohacsnál elveszett a nemzet önállósága, alig néhany évtized mulva ez a felekezeteskedő part már megalakult az országban. Egyszer egy, másszor más néven. Mindig hamis néven, de mindig a magyar nemzet becsülete és szabadsaga ellen. (Éljen! Éljen!)

Most is azt kisérlette meg, de a mig mi őrt állhatunk, ugy a szónak hatalmával a nemzet nagy tanacsaban, mint a sajtó eszméivel, a mig az országos függetlenségi part megmarad, hozzateszem: becsület az ellenfelnek is, mindenütt, a hol velünk egy dolgot csinál, mig az országgyülés többsége is, annak tulnyomó része abban a szabadelvü elvében megmarad, abban a kerdésben, melyben megmaradt eddig, tisztelet a katholikus egyhaz nagy ferfiainak, ők, mint eddig, ugy ezentul is a jogegyenlőség és szabadsag part- és felekezet nélkül, tiszteletben tarta-ával velünk tartanak, mindaddig, mig ezek velünk megmaradnak, addig a felekezeteskedő pártnak szakmanyava ezen ország, ennek magyar népe nem lesz sona. (Éljenzés.)

Én, t. választóközönségem, már korom előrehaladottsaganal fogva is, de azért is, mert egy keresben mas volt a nézetem, mint az ellenzéki párton igen sokaké, az országgyülés tanacskozasaiban kevesebb részt vettem. Sok dologhoz nem volt kedvem, sok dolog nem tetszett nekem, a mi a király körül történt, a mi a kormany körül történt, a mi az országgyülés körül történt. Nekem is az a természetem, mint masnak, mint mindenkinek, hogy mindennap minden dologhoz nincs egytorman jó kedve. Hanem azért dolgoztam. Inkább az *irodalom* terén dolgoztam az utolsó időkben többet. És megmondom az okát, hogy miért? A mi nemzeti irodalmunkban iskolánk vezetését ott a fővárosban s az ország sok részén, a mi tudományos működésünket az egyetemen és felsőbb iskolák körében nem látom oly tökéletes magyarnak, iróink nyelvét, törekvését, szellemét nem latom oly tökéletes tiszta magyarnak, mint a milyennek én óhajtanam, a milyennek lenni kell. Én, nem csak én, nagyon sokan ismerjük a jó magyar szellemet, a jó magyar népet, köztük nevelkedtünk, voltunk és maradunk. Én láttam azt, mintha a közszellem hanyatlásnak indult volna az országban. Láttam azt, hogy a magánérdekek nagyon elhatalmasodtak, *nagyon sok képviselője a törvényhozásnak*, a tudománynak, a kormányzatnak, a közéletnek, a *legjogtalanabb magánérdekek előmozditását hirdeti.* Láttam már, hogy nemzetünk nagy részében már a lelkesedés sem olyan, mint volt egykor, mint kellene lenni mindenütt. (Ugy van!) Azért én, t. uraim, irodalmi munkalkodásomban leastam a nemzeti tiszta közerzület mélységes fenekéig. (Éljenzés.) Onnan veszem elő nemzetünk nagyjainak alakjait. Onnnn ismertetem azokat a férfiakat, azokat a korszakokat, a melyek példanyképek kell hogy előttünk legyenek örökké (Éljenzés.) a hogy éltek és működtek őseink, nehéz időkben, ellenséges csapasok között, a hogy működtek, törekedtek fajunk tisztaságát fentartani. tOrszágunk függetlenségét megőrizni. Azt az érzést kell kiásni, a multak sirdombjat kell felmutatni a jelen nemzedéknek, hogy legyen különb, de ha nem tud különb lenni, legyen jó magyar, legyen jó hazafi. (Éljenzés.) Legyen olyan, a milyennek én N.-Körös városa polgarságának javát ismertem mindig.

Ebben az utamban, melyet ide tettem, tisztelt választó közönség, el kisért engem országos függetlenségi pártunknak örökké dicső nevü elnöke, *Kossuth* Ferencz. (Éljen.) elkisért engem országos függetlenségi pártunknak több előkelő jeles tagja. (Éljenzés.) Itt vannak mind. Ha kivánják önök, tisztelt választóközönség, egyenkint is szólanak önökhöz. (Éljen!) Ne vegyék önök, tisztelt uraim, hivalkodasnak, ha én önök előtt forró, hazafias, halás köszönetemet fejezem ki irányukba. (Éljenzés.) Talan nekem nincs erre szükségem, Nagy-Körös polgarainak nincs erre szüksége, hogy ők itt vannak, vagy itt legyenek, mert a hazafias kötelesség teljesitésében Nagy-Körös város polgarai csak ugy megmaradnak a legelső helyen az országban, mint ha a lelkesitő jelenlétük elmaradna. De mégis, uraim, t. választó közönség, szép dolog az, mégis diesőséges dolog az, hogy *Kossuth* Lajos elsőszülött fia eljött (Éljenzés), hogy az országos függetlenségi pártnak több előkelő tagja eljött ide azért, hogy önöket szinről-szinre lassa.

Az Isten tartsa meg önöket jó erőben, egészségben. (Éljenzés.) Köszönöm szives részvétüket. Halas vagyok és leszek azért, hogy ily szép, nagy, tekintélyes szamban itt megjelentek. Ez, t. valasztó polgarok, nekem az én szamomra jutalom és elismerés, azért a csekélységért, a melyet országunk ügyeiben tehettem. De buzditás a jövendőre, hogy a meddig utolsó csepp vérem engedi, a nemzetnek azért a nagysagáért, jóletéért, becsületéért és szabadsagáért küzdjünk, a melyért eddig küzdöttünk s a melyért önökkel együtt ezentul is fogunk küzdeni. (Hosszantartó lelkes éljenzes.)

Perczek multak, mig az egetverő éljenzés annyira elcsitult, hogy ismét szólani lehetett. Ekkor *Kossuth* Ferencz lepett elő, de láttara a lelkesedés vihara ujra kitört.

Kossuth Ferencz beszéde.

Szeretett polgártársaim!

Midőn először itt jártam e virágzó város magyar szivü és lelkü polgárai közt, akkor is az a nagy érdemü és kivalo tehetségü férfiu volt mellettem, a kivel ma ide jöttem s a kire önök városuk képviseletet husz év óta biztak. (Éljenzés.)

Sokat küzdöttünk ő is, en is azóta közös czélunkért, hazank függetlenségének kivivásáért s a magyar nemzet jóletének biztositasáért, a mely jólet elvalaszthatatlan az önallosagtól.

Mar megmondta önöknek Eötvös Karoly, hogy a harczmodorban, s a küzdelem egyes mozzanataiban nem mindig értettünk egyet, de a czélban igen, s én csak azt keresem, hogy mi egyesiti a függetlenségi tábort. (Zajos éljenzés.) Nem is haboztam tehat, midőn e hazafias város független erzelmü polgarsága engem meghitt, eleget tenni annak a kötelessegnek, melyet e szives meghivassal ram rótak (Éljenzes.) és eljöttem önök közé, hogy megköszönjem önöknek azt a kitartást, a melylyel a függetlenségi elvekhez ragaszkodnak, s egyuttal szivesen ragadom meg az alkalmat kifejezni tiszteletemet képviselőjük iránt is, (Éljenzés.) a kit országszerte ismert nagy tehetsége barmely polczra emelhetett volna fel, ha elhagyja a függetlenségi zaszlót, de a ki megmaradt e zászló mellett és nem keresett sem rangot, sem vagyont, sem kitüntetést, (Lelkes éljenzés.) de sokszor meg elismeressel nem találkozott.

Eötvös Karolyhoz engem a multból meritett emlékek s a multból fenmaradt baratsag füz, mert nem feledtem el azt, hogy odaadó gyöngedseggel közeledett atyamhoz élete utolsó éveiben, a mikor közre is működött azon, hogy anyagilag megkönnyebbüljenek édes atyam gondjai s ezt oly tapintattal tette, hogy ki tudta kerülni azt, hogy összeutközesbe jöjjön atyam azon törhetlen elvével, hogy soha senkitől, még sajat fiatol se fogadjon el semmit, a mi nekem a multakban sok szivszorongast okozott. (Éljenzés.)

Eötvös Károly jó baratja volt tehát atyámnak; ott volt azon a gyászos napon, a mikor a magyar függetlenség elő meglestesülése itt hagyott minket; jó baratomnak mutatta magat, midőn egész erejével igyekezett engem meggyőzni, hogy ezentul az en helyem a küzdőteren lesz kijelölve, és hogy legjobban fogom megőrizni atyám emlékét, ha teljes erömet az ő eszméi megvalósitasának szentelem s ott hagyom egész mult életemnek faradsagos munkaval elért sikereit (Éljenzés); jó baratomnak mutatta magat a közelmultban is, midőn nagy anyagi áldozattal megszerzett lapját minden ellenszolgalat nélkül, pártunk tamogatasara felajanlotta es nekem tert és alkalmat nyujtott arra, hogy tollammal is szolgalhassam a függetlenseg magasztos elveit. (Zajos eljenzés.) Szivesen ragadom meg ezt az alkalmat, hogy mindezt önök előtt, kik husz év óta adják kezébe e varos függetlenségi zaszlóját, elmondjam es bizonyitsam. (Éljenzés.)

T. polgártársaim, nehéz időket élünk, szükségünk van az összetartasra, az együtt érzésre, a melyek nélkül az első vihar széthordaná nemzetünket mint az oldott kévét. (Éljenzés.)

A mult időkben az erőszak vette el jogainkat, de most az ország többsége mondott le ezekről, s a létező törvények erejével szünt meg hazank független lenni; mert oly állam, mely nem intézheti önállóan hadügyét, külügyét és közgazdasagi ügyeit, nem független állam, hanem legfeljebb csak egy tág autonómiával felruházott tartomány (Zajos felkiáltasok: Igaz! Ugy van!). Az a párt, mely 33 év óta uralkodik, nem csak hogy nem igyekezett az ország államiságát kiépiteni, sőt ellenkezőleg még azon jogokat sem vette igénybe, a melyeket az osztrákkal kötött alku meghagyott. (Igaz! Ugy van!) Igy a magyar hadsereg létesitését, s a külön vamterület és nemzeti bank felállitását. E helyett oly közszellemet teremtett, a mely a nemzetet elbagyasztotta, s az önvédelemre már-már képtelenné tette. (Igaz! Ugy van!) Óriasi adókkal terhelte meg a nemzet roskadozó vallait, és háztartásanak egyensulyat a fogyasztási adok fokozásával szerezte meg első sorban, a melyek a szegény népet érintik legközelebbről. (Igaz! Ugy van!)

A mellett, hogy a terheket folyvást fokozták, az adózási képesség növelésére nem forditottak kellő gondot; az ipar meghonositását az erősebb osztrák ipar versenye lehetetlenné teszi, a földmivelés pedig nem részesült abban az oltalomban, a mely megvohatta volna attól, hogy mint most már látjuk, egészen a tönk szélére ne jusson. (Igaz! Ugy van!) Nemsokára a magyar csak hivatalnok lesz, vagy más urnak szolgája azon a földön, a melyet atyáink fegyvere szerzett és egy ezredév alatt felhalmozott küzdelem és szenvedés tartott meg. (Mozgás és éljenzés.)

Az a rendszer, a melyet mi megdönteni igyekszünk, gyülöletessé tette a magyar nevet Ausztriában, ismeretlenné a külvilág előtt, elmulasztá a magyar korona polgárait a magyar haza szeretetében összeforrasztani, és az eladósodás s a tönkrejutás utjára vetve, szellemileg és erkölcsileg elgyengitve vezette nemzetünket üres és oktalan pompak közepette az uj ezredév küszöbére, amely üres és oktalan pompa költségvetéseink mesterséges többleteit jobban kiszinezve, kvótaemelést eredményezett. (Igaz! Ugy van!)

Ilyen, t. polgártársaim, hazánk helyzetének rövid vázlata. E helyzet gyökeres megváltoztatása képezi a függetlenségi párt feladatát. Ez ellen küzdünk, és küzdenünk kell, barki legyen a hatalom polczán, mert nekünk minden hatvanhetes kormány ellenfelünk. (Éljenzés.) Mi bizunk eszméink diadalában, mert csak ezekkel élhet tovább nemzetünk, a melynek életképességében és jobb jövőjében hiszünk. (Éljenzés.) Ha tudott nemzetünk életet és vért áldozni jogaiért a multban, fog tudni még helyt állni az alkotmanyos küzdelem terén is (Éljenzés.) s akkor vissza fogjuk adhatni nemzetünket önmagának, urává tehetjük önsorsának, letéteményesévé saját jövőjének, eszközévé saját akaratanak (Zajos éljenzés.), és midőn majd igy leszen, ismét hatalmas és diesőséges lesz hazánk (Zajos éljenzés.), kitartással, összetartással a mi igazunk győzni fog, és a mi hazánk földje a jólét, a szabadság, az igazság földje lesz még, melyen minden tavasz meghozza a boldogság viruláját, és minden nyár megérleli a honfi erények gazdagon termő gyümölcsét. (Szünni nem akaró éljenzés.)

*

Kossuth Ferencz beszéde után a közönség *Komjáthy* Bélát akarta hallani. *Komjáthy* engedett is a kivánságnak és remek beszédben fejtegette a függetlenségi elveket, világitotta meg a jelen politikai helyzetet és méltatta, folytonos éljenzés közben, *Eötvös* Károly közéleti szereplését. *Komjáthy* szavai után is hosszan hangzott a taps és éljenzés. Utána még *Barta* Ödön, gróf *Benyovszky* Sandor, *Hentaller* Lajos, *Olay* Lajos intéztek buzditó szavakat a közönséghez.

A lakoma.

Este 8 órakor 500 teritékü lakoma volt a szinházteremben, a hol Nagy-Körös választópolgárságának színe-java jelent meg. Az asztalfőn *Kossuth* Ferencz és *Eötvös* Károly ültek, a kiket a közönség egész este folytonos óváczióban részesitett. Az első felköszöntőt *Eötvös* Károly mondta.

Eötvös Károly: Poharamat akarom köszönteni Kossuth Ferenczre. (Lelkes éljenzés.) Nem először van ő most itt Körösön, hiszem még ezután is lesz hozzá szerencsénk. Mikor 52 évvel ezelőtt Kossuth Lajos győzelemre vezette a haza reménységét, diadalutjában talán erre járt vele Kossuth Ferencz is, de a mi tudtunkkal most van itt másodszor. És igy nekem, mint Körös város képviselőjének kötelességem Kossuth Lajos elsőszülött fiát üdvözölni. Az ő vezérlete alatt küzdünk mi a haza függetlenségeért. Mikor győzünk, azt nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy az ő neve, az ő vezérlete nélkül sohasem. A ki olyan nevet visel, mint ő, a mely sohasem fog lenyugodni a magyarság egéről. Csillag lenyugszik, napfény lenyugszik, de Kossuth Lajos neve örökké élni fog a magyarsag szivében. Kossuth Ferencz sokáig éljen.

Perczekig tartó éljenzéssel fogadták a felköszöntőt és mindenki sietett Kossuth Ferencz üdvözlésére.

Majd *Kossuth* Ferencz emelkedett fel helyéről és nagy figyelem mellett a következő pohárköszöntőt mondta.

«Mikor *Eötvös* Károly az egész magyar nemzet előtt oly szomoru alkalommal, Turinban volt, arról beszélgettünk, hogy ha bekövetkezik az a tragikus esemény jöjjek-e vissza Magyarországba vagy nem. Nem tagadom kételyeim voltak. Áldozatokba került a visszatérés. Nem tudtam, hogy bele tudom-e majd élni magam az itthoni viszonyokba. Eötvös Károly tisztelt barátom volt az, a ki legjobban buzditott a visszatérésre. (Élénk éljenzés.)

Azóta az ország itélhetett, vajjon teljesitettem a kötelességemet. (Éljenzés.) Az én lelkiismeretem nyugodt, mert tudom, hogy kötelességemet becsülettel teljesitettem, (Igaz, éljen Kossuth Ferencz.) Ugy hozták a viszonyok, hogy most én vagyok a függetlenségi párt vezetője Mondhatom önöknek, hogy addig, a mig én fogom vezetni, mindig az igaz, egyenes és becsületes uton fog törekedni nagy czéljait elérni. Nem fog sem jobbra, sem balra tekinteni (*Egy hang*: nem fog zabot árulni.), nem fogja elszédíteni sem a dicséret, nem fogja elkedvetleniteni a gáncs; csupán egy pontra szegezve szemeinket, nem nyugszunk addig, mig nem koszoruzhatjuk a magyar függetlenséget teljesen felépült és betetőzött épületát.»

Kossuth Ferencz beszédének nagy hatása volt. A zenekar rázenditett a Kossuth-nótára és az emberek százainak ajkáról egyszerre zendült fel a magyarság örök imája: «Kossuth Lajos azt üzente . . .»

Mészöly tanár: Hajdan háboru esetén a vezérek mentek elől, mostanában, ma a közemberek. Én is csak közember vagyok, de az elsők sorában lépek ma. Eötvös Károlyt, Nagy-Körös képviselőjét köszöntöm fől, a ki iránt ma is a legnagyobb szeretettel s bizalommal viseltetünk, mint olyan iránt, a ki képviselői kötelességét a lehető leglelkiismeretesebben teljesiti. Szabadelvüségével és a függetlenségi eszme iránt tanusitott rendületlen lelkesedésével példát ad nekünk s üdvözöljük őt, ugyis, mint városunk követjét, ugyis, mint hazánk nagy fiát.

Komjáthy Béla: Nem lepett meg Körös város lelkesedése és szabadelvüsége, mert ezt mindig tudtam, de meglepett az, hogy mindez a polgárság szivének mélyéből jön. Körösön a nép és elöljárói együtt éreznek

egyet akarnak, ezt láttam ma, midőn Eötvöst fogadták, s ez engem lelkesedéssel töltött el. Emeli poharát Nyári *Szabó* Ferencz polgármesterre. Ha minden magyar városnak ilyen polgármestere lesz, meglesz a magyar függetlenség.

Szabó Ferencz polgármester: Nem számolt arra, hogy ma beszélnie kelljen. Köszöni azokat a szép szavakat, melyeket róla Komjáthy mondott. Ezek azonban nem reá, hanem Nagy-Körös polgáraira illenek. Örömét fejezi ki, hogy annyi igazi függetlenségi képviselő jött le Eötvössel, s a függetlenségi párt erősödésére üriti poharát.

Hentaller: Köszöni a jelenlevő képviselők nevében, hogy mindegyik megjelent képviselőt olyan lelkesedéssel fogadott, mintha mindegyik Eötvös Károly volna. A magyar nemzet és a bécsi hatalom közt áthidalhatatlan az ellentét mindaddig, mig csak Magyarország független nemlesz. És Magyarország független lesz, ha minden magyar polgár ugy viseli magát, mint Eötvös Károly.

Barta Ödön: Szentpéteri Károlyt a körösi függetlenségi párt elnökét köszönti föl.

Mezei Ernő: Husz év előtt Kossuth Lajos Mező-Berény polgárságának képviselőül ajánlotta s az küldött neki kortesverset. Ott tanulta meg, hogy a magyar ember mért szereti a magyar földet. De azért a magyar népet igazán Eötvös Károly értette meg vele. Soha sem volt annyira a magyar nép közt, mint most, mikor *Kossuth* Ferencz és *Eötvös* Károly közt van. Kossuth képviseli előtte a magyar *nemzetet*, Eötvös Károly a magyar *embert*. Kossuthra és Eötvösre *együtt* emeli a poharát, mert e kettőben látja a nemzet jövőjét.

Szentpéteri pártelnök: Büszkeség tölti el mint pártelnököt, ha végig tekint a megjelent képviselők diszes során. Látja, hogy a körösi függetlenségi pártot a függetlenségi képviselők olyannak tekintik, a mely megérdemli, hogy a megjelenésükkel megtiszteljék. Kivánja és óhajtja, hogy ez mindvégig igy maradjon, a körösi függetlenségi párt mindvégig arra fog törekedni, hogy ezt kiérdemelje. Elteti Eötvös Károlyt.

Eötvös Károly humoros felköszöntőjében nagy rokonszenvvel és megelégedéssel emlékezett azokról a képviselőkről, a kik őt Körösre elkisérték, valamint a vidéki függetlenségi pártok küldötteiről. Majd áttérvén Nagy-körös polgárságának ismertetésére, Körös város hazafias, lelkes polgárságára üritette poharát.

Hentaller: Pogrányi Józsefet köszönti föl.

Horvát Adám: A nagykörösi hölgyeket.

Pogrányi József: Nagy-Körös gazdaközönségét köszönti föl.

Tóth Ferencz: Magyarország egyetlen függetlenségi lapjára, az *Egyetértésre* s annak buzgó és érdemekben gazdag felelős szerkesztőjére, Dienes Mártonra, a függetlenségi eszme lelkesült és bátor bajnokára üriti poharát.

Szatmári Mór: Az előtte szóló az «Egyetértés» szerkesztőjét köszöntötte fel. Az «Egyetértés» szerkesztő, vélenlenül e perczben nincs itt. Mint az Egyetértés régi, de szerény munkatársa a lap nevében hálás szivvel köszöni meg az Egyetértésről történt megemlékezést. A lap munkásai nehéz dolgot végeznek, mikor nap-nap után a nemzet lönséges törekvéseire sarkalják a magyar közszellemet. E nehéz munkához erőt és kitartást a magyar nép nemes lelkesedéséből meritenek.

Beszéltek még *Sántha* tanár, *Barta* Ödön, *Szász* József és mások. Később megjelent *Dienes* Marton is a teremben s ő is megköszönte a megemlékezést. Nagy hatással beszélt még dr. *Tasnády* Antal.

A társaság csak késő éjjel oszlott szét. A budapesti vendégek reggel hazautaztak.

Budapest, május 21.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten. *Körber* miniszterelnök vasárnap délután Bécsből Budapestre utazott.

UJDONSÁGOK.

— május 21.

— ***Személyi hirek.*** *Lipót* bajor herczeg Hezendorfból Bécsbe utazott. — *Mária* badeni nagyherczegnő Gmundenből visszatért Karlsruhéba.

Budavár bevételének emlékünnepe.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Verőfényes, napsugaras időben lélekemelő ünnepély folyt le vasárnap délután a tabáni temetőben. A nép megemlékezett arról, hogy ma van ötvenegyedik évfordulója Budavár bevételének. Dicső honvédeink eme fényes győzelmét ünnepelték.

Budán, a Horváth-kert árnyas fái alatt már kora délután nagy volt az élénkség. Két órakor kezdtek gyülekezni a testületek, asztaltársaságok. Zászlók alatt, nemzeti szinü kokárdákkal diszitve érkeztek egymásután, magukkal hozva kegyeletük külső megnyilvánulását: hatalmas koszoruikat is.

Egyenruhás, megtört aggastyánok zárt sorokban vonultak majd be a kertbe, a hol már sok ezer főnyi tömeg nyüzsgött. Lelkes éljenzéssel fogadták a kis csapatot. A szabadságharcz dicső honvédjeinek egy csoportja volt.

A testületek, asztaltársaságok sorakozni kezdtek és pontban 3 órakor utnak indult a menet. Az impozáns fölvonulást az agg honvédek csapata nyitotta meg, utánuk következtek hosszu sorban zászlók alatt a kivonult társaságok.

Hazafias dalokat énekelve vonult a menet végig Buda utczáin a tabáni temető felé. A merre a menet vonult, a gyalogjárókon sok ezernyi főre rugó tömeg várakozott, lelkes éljenzéssel fogadva a fölvonulást. Folytonosan csatlakoztak a közönség soraiból a menethez, a mely mintegy *tizezer* főre rugott mire kiért a tabáni temetőbe, a honvédsirokhoz.

Ragyogó tavaszi napsugár aranyozta be a koszorukkal, virágokkal elboritott hantokat, a melyek körül a kegyeletes ünnep közönsége csoportosult.

Az elhelyezkedés után az asztalossegédek önképzőkörének dalardája a *Szózatot* énekelte el.

Az ének elhangzása után *Fay* István országgyülési képviselő lépett a sirhoz és emelkedett hangu, szép beszédben emlékezett meg az elesett hősökről, a kiknek nevét örök glóriába foglalta a nemzet kegyelete.

Utána *Takcsonyi* József szavalta el: *Vérszerződés* czimü szép költeményét.

Klein Pál a központi asztaltársaságok nevében koszoruzta meg a sirt.

Szendrőy László szavalata után dr. *Schweighofer* Ferencz mondott emelkedett hangu, hatásos szónoklatot.

Majd *Szentmiklósi* József szavalta el *A hősök sirján* czimü ünnepi ódáját. A szép költemény nagy hatást keltett.

Végül a dalárda rázendített a Szózatra. Az egyesületek letették koszoruikat, meghajtották a zászlót s a kegyeletes ünnepély szép rendben véget ért.

—

— **Kinevezések.** A király, dr. *Pauler* Gyula miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott országos főleveltárnokot ezen minőségében az V. fizetési osztályba; dr. *Sélley* Sándor miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost miniszteri tanácsossá és *Payer* Béla belügyminiszteriumi számvevőségi igazgatót ezen minőségében a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

— *Mária Valéria főherczegnő Budapesten. Mária Valéria* főherczegnő az eddigi megállapodások szerint ma, hétfőn este Budapestre érkezik s nyomban egész családjával kiutazik Gödöllore a kir. kastelyba. A főherczegasszony kedden reggel bejön a fővarosba, hogy mint a vöröskereszt-egyesület legfőbb védnőke a városháza tanácstermében délelőtt 11 órakor tartandó közgyülésén jelen legyen. Mára várják *Lajos Győző* főherczeget is Budapestre, a ki a közgyülésen, mint az egyesület védnök-helyettese vesz majd részt.

— **A Bethlen kelléglum ünnepe.** A nagyenyedi Bethlen kollegium ifjusága az alapító fejedelem emlékeztére ünnepélyt rendez május hó 26-án. A Bethlen Gábor szobor-alap javára pedig este nagy táncmulatságot rendeznek.

— **Állami mérnökök bucsuja.** Negyvenkét vármegyéből seregleltek össze Budapesten vasárnap az állami mérnökök, elükön az államepitészeti hivatalok vezetőivel, hogy ünnepiesen bucsuzzanak el *Létay* Gusztáv kereskedelmi miniszteri tanácsostól, kit a kereskedelmi miniszter a munkaközvetitő intézet igazgatójának nevezett ki, s hogy ezzel kapcsolatosan a magyar nemességgel történt kitüntetése alkalmából is üdvözöljék. Délelőtt tiz órakor *Baranyay* Gyula müszaki tanácsos elnöklésével értekezlet volt, hol egy háromtagu küldöttség meghivására csakhamar megjelent Létay Gusztáv, a kitől *Kovács* Lajos müszaki tanácsos vett bucsut az állami mérnökök nevében. Létay meghatva köszönte meg az ovácziót, s állandó barátságáról biztositotta a mérnököket. Ezután a vármegyei államépitészeti hivatal vezetői a kereskedelmi miniszteriumba mentek, a hol *Hartig* Sándor miniszteri osztálytanácsost, Létay utódját üdvözölték. Délután diszlakoma volt a Magyar mérnök- és épitész-egyesület uj nagytermében.

— **Egy magyarfaló oláh tanitó.** *Ciorán* Petru Coman vesinári tanitó meghalt. Ez az ember hires lett magyarfalásairól. *Brádon* volt tanitó és ezelőtt két évvel, mikor az országos nemzeti szövetség ott megalakult, a románokat arra hivta fel, hogy a szövetség megalakulását erőszakkal akadályozzák meg. Terve a rendezők éberségén hajótörést szenvedett. Hogy vak magyarellenes gyülöletét kielégitse, dr. *Oprisa* brádi tanárral egyetértve egy koresmában részeg állapotban megtámadtak egy ártatlan román származásu fiatal embert csupán azért, mert az országos nemzeti szövetség alakuló ülésén megjelent. A sors keze utolsó óráiban azzal fenyegette meg, hogy egyetlen leánya néhány perczczel az ő halála előtt halt meg.

— **A berlini lóvasutasok sztrájkja.** A nagy közuti vasutnak hét fővonala tegnap délelőtt megint teljes üzemben volt. Délig senol sem fordult elő komolyabb rendzavarás. Csak a Rosenthali kapunál, a hol kövekkel dobálták meg a közlekedő lóvasuti kocsikat, kellett a rendőrségnek közbelépnie és a tömeget szétoszlatnia. A sztrájkolók nagy része a kora reggeli órákban a város környékére rándult ki.

— **Lőporos akna a városban.** *Temesvárott* — mint egy távirat jelenti — tegnap földbeemlás történt. A város egyik részén beszakadt a föld s mikor ennek okát keresték, lőporos aknára bukkantak. Régi idő óta volt a föld alatt a lőpor, melyre most ily véletlen módon bukkantak.

— **Anyagyilkos fiu.** *Bélinez* temesmegyei községben özvegy *Ardelán* Miklósné már régóta haragban élt Miklós nevü fiával, a kit nemrégiben el is üzött magától. Az elvetemedett fiu ugyanis már régebben elverte az apai örökséget s azóta folyton az anyját zsarolta pénzért, s legutóbb azzal a követeléssel állt elő, hogy anyja irassa rá a vagyonát. Az öreg asszony megtagadta fiának eme kivánságát, mire a fiu agyonveréssel fenyegette az anyját. Az öreg asszony ismervén fia természetét, följelentést tett a birósánál fia ellen zsarolás és életveszélyes fenyegetésért. Tegnapelőtt kapta meg a fiu az idézést, a min annyira feldühödött, hogy rögtön átment anyja házába s ott egy kapával addig verte az anyját, a mig annak fejét teljesen szét nem zuzta. A vizsgálóbiró előtt a gyilkos minden megbánás nélkül adta elő, hogy az anyját azért verte agyon, mert nem akarta a vagyont neki átadni és mert feljelentést tett ellene a birósánál. A gyilkost bekisérték a temesvári királyi törvényszékhez.

— **Elszász-Lotharingia a párisi világkiállításon.** Az egész franczia sajtó nagy dicsérettel irt a világkiállításon látható német pavillonról és hálával emlékezett meg arról, hogy elhozták Párisba és kiállitották a XVIII. századbeli franczia festők remekműveit, a melyeket a közönség zöme még eddig nem ismert. *Watteau, Fragonard, Pater* és *Lancret* képei, melyek a német pavillon falait boritják, szinte egészen kibékitették a francziákat a németekkel és elfeledtették velük a régi gyülölködést. Csak egy gáncsolni valót talált a franczia sajtó a németek pavillonján: azt, hogy miért tették mindjárt az első terembe azt a képet, a mely Elzász-Lotharingia erkölcseit és szokásait ábrázolja és hogy miért kell épen ennek a képnek szembeötleni, mikor az ember belép? A német kormánybiztosságnál erre kijelentették, hogy ezt a képet nem szándékosan tették mostani helyére. Ha gondolták volna, hogy ez szemrehányásra fog okot adni, máshova helyezték volna. A dolgot elsimitandó, elhatározták, hogy a képet felviszik az első emeletre és helyebe egy Watteau-képet tesznek.

—

— ***A főkapitány szivarozik.*** A *Somossy*-mulató, a hol rendesen fehér asztal és dohányfüst mellett *élvezi* a közönség az előadást, vasárnap este szinház jelleget öltött. Az asztalok helyét széksorok foglalták el és a falakon nagy betüs táblák hirdették: *Tilos a dohányzás!* Nem is gyujtott rá senki, csak a szinpadon a dalárda a nótára. Ekkor lépett be *Rudnay* Béla főkapitány egy első emeleti páholyba. Leült és a zsebébe nyult. Zsebéből czigarette-tárczáját és ebből czigarettát véve ki: gyufát keresett. Nem volt nála, hát kért a pinczértől. És a szolgalatkész garçon nem merte figyelmeztetni a budapesti államrendőrség főkapitányát, hogy a vezetése alatt álló hatóság erre az előadásra betiltotta a dohányzást. Egy pillanatig habozott, majd kivette zsebéből gyufás skatulyáját és tüzzel szolgált a méltóságos urnak. Denique a főkapitány ragyujtott. Kéjesen eregette maga elé a bodor füstfelhőket, nem is sejtve, hogy ezzel rendőri kihágást követett el. Nemsokára a páholyokból, a földszint széksoraiból itt is, ott is kékes füstkarikák emelkedtek. Szivaroztak mindenfelé. És ha egy-egy szivarozó urat megszólitottak a rendezők vagy jegyszedők, hogy *kérem tilos a dohányzás*, mindegyik a főkapitány páholyára mutatott:

— *Nem igaz, hiszen a főkapitány is dohányzik!*

A szegény jegyszedők nem tudták, mit csináljanak. A főkapitányt csak nem figyelmeztethetik a tilalomra, igy pedig a többi dohányzóknak van igazuk. Tehát füstöl mindenki, a ki csak akart. Ezt a fölfordulást pedig az okozta, hogy a főkapitány szórakozottságaban megfeledkezett a dohányzási tilalomról.

= **Életuntak.** *Cseh* Pál szegszárdi születésü 25 éves szobafestő ma reggel ittasan ment haza nőtelejsutcza 55. szám alatt levő lakására. A liften vetette föl magát. Az első emeleten azután a fölhuzó gép ablakán kiugrott és agyrázkodást szenvedve eszméletlenül terült el a kövezeten. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — *Feidinger* Maria 25 éves cselédet az este a Ferencz József-rakpartról a Dunába akart ugrani. *Magyar* János 1013. számu rendőr, a kinek föltünt a viz mellett járkáló leány, épen az utolsó pillanatban ugrott oda és megakadályozta végzetes tervének végrehajtását. A szerencsétlen leányt valószinüleg a nyomor keseritette el. — *Kaplar* Ágnes 28 éves szabócsnő előtt Szondy-uteza 17. szám alatt levő lakásáról. Egy ismerőséhez levelet irt, a melyben öngyilkosságot emlegeti. Az életunt magas, sudár termetü, kerek arczu. A rendőrség keresi. — Tegnap délelőtt a lágymányosi egy középkoru, a munkásosztályhoz tartozó férfi atléti homlokkal, holtan találtak. Mellette revolver feküdt. Személyazonosságát meg nem tudták megállapitani. Zsebében *Vohantik* József nevre szóló iratokat találtak. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Az operaház uj igazgatója.** Az operaházban vasárnap délben fel 1 órakor mutatta be gróf *Keglevich* István intendáns az operaház szinpadán egybegyült müvészi személyzetnek *Mészáros* Imrét, az operaház uj igazgatóját. Gróf *Keglevich* István intendáns hosszabb beszéd kiséretében mutatta be az uj igazgatót. Beszédében kiemelte, hogy minden országban és minden téren, ugy tapasztalta, csak azon intézményekben érezhető biztos, állandó haladás, a melyek nyiszólyan az anyaföldből nőttek ki és a melyekben a vezetés is nem idegen, hanem lehetőleg otthon termett, ismert és a maguk részéről is a viszonyokat ismerő férfiak kezében van. Nehéz az igazgató feladata, a melyet elvállal, de nem oly nehéz és a helyzet nem oly rosz, mint a minőnek hiresztelték és hiresztelik. A magyar operaház, a mint mondottam, ma is az, a mi volt; csak egy kis fluktuacziő, egy kis ingadozás, egy kis elkedvetlenedés volt az, a mi mutatkozott. Az eljenzés csillaputtaval a müvészek soraiból *Várady* Sándor magánenekes üdvözölte az uj igazgatót. *Mészáros* Imre müvészeti igazgató válaszában kiemelte, hogy nem hoz többet, csak egy rövidke kis programmot, három számmal; ezen programmának első száma: szolgálni a magyar zeneművészetet; második száma: szem előtt tartani az igazgatásra bizott müintézetnek összes érdekeit; harmadik száma: ezen kettős szolgalatból kifolyólag kötelességét mindenkor a legpontosabban teljesitem. Hangsulyozta, hogy ne számitsanak elnézésre akkor, mikor lanyhasággal, lustasággal, könnyelmüséggel, indokolatlan könyelmi vagygyal, kötelességérzet hiányával, rosszakarattal vagy épenséggel ellenszegüléssel találkozva kérlelhetlen szigorral kényszerülne eljárni.

— **A nemzeti szalon** vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyülését. A közgyülést emelkedett hangu beszéddel gróf *Andrássy* Gyula nyitotta meg. Ezután *Hock* János alelnök lelkes beszéd kiséretében bemutatta az évi jelentést. Azután *Rózsa* Miklós titkár terjesztette elő az 1899. évi zároszámadást és az 1900. évi előirányzatot, mit a közgyülés örömmel vett tudomásul. *Hock* János alelnöknek és *Baumann* Antal pénztárosnak köszönetet szavaztak. Ezután sorra kerültek a választások.

— **A tavaszi kiállitás.** A képzőmüvészeti társulat tavaszi kiállitása, a mely a Munkácsy-gyász miatt kilenez napig zárva volt, május 14-én ujra megnyilott és azóta ismét sokan látogatták. A megnyitás óta 15.909 látogatója volt a kiállitásnak, a melyből 10.806 volt a fizető, 5093 pedig társulati tag. Eddig összesen *hétezer-hat* képet adtak el a tárlatról, *36.016* koronáért. A magánosok vásárlása 11.096 korona, a többi képet a kormány, a mübarátok köre és a társulati nyerő tagok vásárolták. A kiállitáson Munkácsy ravataláról és temetéséről készült fényképeket árulnak 3 koronáért. A fényképek tiszta jövedelmet a Munkácsy-szoboralap kapja. A tavaszi kiállitást még csak junius 10-ig lehet megtekinteni.

— **A pozsonyi mükiállitás.** A pozsonyi mükiállitásra összesen szaznegyvenket müvet küldtek be. A kiállitást, mely iránt Pozsonyban általános az érdeklődés, valószinüleg *Frigyes* főherczeg fogja ünnepélyesen megnyitni.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

— **El Párisba!** Gyakorlatias érzékkel összeállitott utmutatót adott ki ezzel a czimmel a párisi kiállitásra a Dobrowsky és Franke czég. A kis kötet rövid, de teljes képet adja a franczia fővárosnak és környékének, a látnivalóknak és a kiállitás nevezetességeinek. Különösen ki kell emelnünk a franczia beszélgetéseket, melyek igen helyesen, minden fölösleges elkerülésével és minden szükségesnek figyelembe vevésével vannak megszerkesztve. A franczia szöveg alatt ott áll a kiejtés módja is, nagy könnyebbségere a franczia nyelvet nem ismerő utazóknak. Páris térképe, a kiállitás tervrajza és Páris környezetének térképe, mind a három szines, van mellékelve a füzethez, melyet *Sebestyén* Ede ujságiró állitott össze s a melynek ára egy korona.

— **A magyar tudományos akadémia** III osztálya e hó 21-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: *Daday* Jenő l. t.: «Alsóbrendü mikroskopi rákokban élősködő galandféreg-lárvák.» *Tangl* Károly részéről: «A magnetszezés mechanikai hatásáról», előterjezti báró Eötvös Loránd r. t. *Strauss* Ármin részéről: «A dioptrikai rendszerek osztályozásáról», előterjezti Schuller Alajos r. t. *Lőrenthey* Imre részéről: «Néhány uj rák a magyarországi harmadkori képződményekből», előterjezti Koch Antal r. t.

— **Közélelmezés** czim alatt adja ki folytatólag *Acél* Endre örtársunk jelesen szerkesztett lapját a «Mészárosok és Hentesek közlönyét.» A lap, mely továbbra is a mészáros ipartestület, valamint a mészárosok és hentesek országos szövetségének hivatalos lapja marad, felvette programmjába a közélelmezés minden ágának ismertetését. E nemben egyedüli lap leven, igazán hézagot pótol.

TANÜGY.

— **Egyetemi élet.** Az ez évi augusztus havára Párisba egybehivott II. nemzetközi diák-kongresszus élén foglalkoztaja a magyar egyetemi ifjuságot. Okul va a heves támadásokon, miknek a csekely számmal megjelent magyar küldöttek a mult évi I. nemzetközi diák-kongresszuson, Torinóban, a magyarországi román és a szász küldöttek részéről kitéve voltak, a magyar ifjuság ez alkalommal a párisi kongresszuson mellő számmal jesz képviselve. A debreczeni országos kongresszus által küldött husz tagu küldöttségen kivül minden egyes ifjuági egyesület is küldöttséget menesz Párisba. Igy a mühegyetemi kör tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a párisi kongresszuson *Schindler* Viktor elnök és *Szántó* Pál Sándor v. titkár által képviseleti magát. *Schindler* Viktor a müszaki kamara és müszaki czimkérdés tárgyában, *Szántó* Pál Sándor a nemzetiségi kérdésben fog mint előadó szerepelni.

— **Jubiláló iskolaigazgató** A budai felső kereskedelmi iskola érdemes igazgatójának, *Péter* Janosnak negyedszázados tanári jubileumát ülték meg tisztelői és volt tanitványai tegnap a budai vigadó diszteremben. A nagy terem szinültig megtelt a hatóságok és testületek képviselőivel, továbbá diszes és előkelő közönséggel. Az emelvényen a jubiláns mellett foglaltak helyet *Axmánthy* Lajos min. tanácsos, dr. *Schack* Béla és *Kirchner* Béla főigazgatók, *Röser* János az ünnep

---

A divatról.

(Az *Egyetértés* divattudósitójától.)

Páris, május 17.

Számos hölgy sehogy se akarja elhagyni azt a divatot, hogy kiszélesedő sima szük aljakat; mig mások nagyon ragaszkodnak a ránczokhoz. Mindenféle alaku és terjedelmü redőzetet kedvelnek, kivált a melyek térdig érnek és melyek korlátlan uralommal fenyegetnek a divat terén.

És mennyi fantáziát lehet kifejteni ezekben a redőzetekben! Egyik rész megmarad még a szegélyes, testhez simuló aljak mellett, mig a többiek más átalakulás után sovárogva a hullámos bő szoknyák mellett foglalnak állást.

A beállott szép tavaszi napokkal napirenden vannak már a világos, könnyü szövetek. Láthatók mindenféle fajta szebbnél szebb crépe-ek és créponok, sokféle foulard, ez az átmeneti évadra olyan remek szövet, továbbá voile-ok crépe de chine-ek és még temérdek más kelme, melyek kevés változással mindig egy és ugyanazok maradnak és csakis a nevüket változtatják, hogy az időnség illuzióját megtartsák. A popeline, sőt még a cachemire is, mely soha se megy ki a divatból és már szinte klaszikussá vált, továbbá a posztó a „tailleur“ szabáshoz fognak használtatni: mert miként tudjuk, a „tailleur“ minta annyira kedvelt, hogy talán örökös divat marad.

Jelenleg az „empire“ ruhák kezdenek nagyon uralni, ez azonban nem akadályozza meg a testhez álló öltözékek uralmát, mert a testhez álló külön derék és szoknya alkalmában divatban marad. A végleges diadal bekövetkeztéig válogathatunk azon minták között, melyek legjobban megnyerik tetszésünket.

A jelenlegi legdivatosabb szin a szürkének valamennyi árnyalata, az ezüstszürkétől vagy a lenszürkétől kezdve, melyek a legvilágosabbak, egészen a legsötétebb vasszürkéig, mely talán a leghatározottabb szürke szin. A legelfogadottabb szinek között meg kell emlitenem talán a szilva szinét is; elmosódó árnyalata teszi azt különösen széppé és elegánssá, főleg napalra, mikor kissé kétséges az idő.

Még mindig látok sok hosszu fodrot, de csak vágott fodrot a szoknya alján, hol hatása nagy mérvben érvényesül; a mellvértes öv is folyton divatos, különösen a hátul rövid bolerokhoz, hogy eltakarja a szoknya és derék összeérését, mi igen kellemetlenül szemet szur.

A foulard ez idén eltér a fehér és kéknek megszokott szinvegyülékétől és igen sok foulardot lehet látni rózsaszin és feketében, szürke és mályvaszinben, és crémeben, mely utóbbi fekete csipkével ékitve, gyönyörü szép és a lehető legelegánsabb.

Az ujjak a közelgő nyárral kezdenek ujból megrövidülni és csak könyökig érnek, feltüntetve a kar alsó részét, mi mindig szép az olyan nőnél, a ki nem nagyon sovány. A soványoknak persze kerülni kell a rövid ujjakat.

A blouse még mindig uralkodik, sőt még azok a blouseok is, melyek minden szoknyához viselhetők. Esteli öltözékhez gyönyörü szép blouseokat láttam selyem mousselineből, különféle szinekben, s azok legtöbbnyire jais-vel voltak ékitve, vagy aczél gyöngygyel, fekete vagy fehér csipkével, a selyem mousseline szine vagy az öltözékek diszessége szerint. Ez utóbbi blouseok azonban nem illenek csakis a hasonlóan diszes crépe de chine aljakhoz. Ezek az öltözékek aztan alkalmasak kisebb estélyek, szinház vagy hangverseny alkalmara.

A tunikákat se mellőzik; és noha nem lehet róluk azt mondani, hogy a legujabb vagy feltétlen divat, sok tunika látható az elsőrendü szabónőknél, valamint a legelegánsabb kirakatokban is, igy tehát azok, a kiknek van, batran viselhetik, sőt ha az izlésüknek megfelel, uj tunikát is rendelhetnek maguknak.

A nyakak mind jobban felszabadulnak a magas nyak-galléroktól; leginkább nyakkendő veszi körül a nyakat, pótolva a ruchet, melyet még mindig viselnek azok a hölgyek, a kik hozzászoktak és a kik ugy találják, hogy az kellemessé, sőt talán szebbé is varázsolja az arczot. Ez különben, mint sok más egyéb, izlés dolga és az illető hölgy arczától is függ.

Kiváló izléses ruhát láttam czoboly-posztóból. A fele magassagig szegélyes szoknya hátul meghosszabbodott egy kicsit a szép kettős ráncz alatt. A derék, egy remek szép nyitott „boleró“ bársony-pánt foglalta keretbe, melyen beékelt himzésben tünt el a posztó. Az összeállitás rendkivüli volt s azt egy remekül redőzött halványkék selyem mousseline-mellény egészitette ki. A toque is hasonló szinü selyem mousselineből készült, csakhogy a kék selyem szine határozottabb volt. Igen szép nagy levelek közé ékelt rózsa volt tüzve a toque oldalára, szintén kék szinben. Ily módon ez a ritka összhang a selyem mousselineben, virágban és levelekben különös, de izléses, finom és kecses hatást idézett elő.

Posztó és mindig csak posztó, ez a közkedveltségü szövet nagyon divatos most is, de persze világos szinekben, minő a kékesszürke, a világoskék árnyalatában, vagy szürkéskék a szürke árnyalatával; ez a kettő a legbajosabb szinvegyülék. A széles ránczokból képződő és felül szük szoknya nagyon divatos térdig ugyanolyan posztó pántokkal, melyeket szegélyek tartanak össze. Az egyenes „bolero“ elől két lebbenynyel és kristály gombokkal igen kedveli. Keskeny posztó pántok ékitik az ujjak felső részét. De mindenekfelett legkedveltebb disze marad a posztónak a szegély.

D'Array grófné.

A levelek nevemre küldendők, 27. Passage de l'Opéra Páris.

Berta. 1. A diszesen szep zsebkendőnek diszként való viselése az övben, izlésnek mindenestre fantasztikus. 2. Ha szivacsot használ a mosdáshoz, akkor gyakran kell azt tisztitania antiszeptikus szerrel vegyitett vizben. Tekintettel pedig bőrének tulérzékeny voltára, a szivacscsal való mosdás után finomabb vászontörülközőt használjon, azzal is ne dörzsölje a bőrt, hanem könnyed nyomkodással szárítsa meg.

Gavallér. Nálunk neveletlenség számba menne, ha egy férfi az utczán egy szobaleányától kisért fiatal leányt megállitana. De ott is, hol a felfogás e tekintetben kevesebbé szigoru, a férfinak tisztába kell jönnie az iránt, vajjon tolakodásával nincsen-e terhére az illető leánynak. Finom erzésü férfi azonban legfeljebb közeli rokonával szemben fog magának ilyen bizalmassagot megengedi.

K. P. A borax jó a fehérnemü tisztitásához; a legkeményebb vizet meglágyitja és fényt ad a fehérneműnek.

Özvegy. A hosszu fátyolt hátul csak a mély gyász első heteiben kell viselnie.

Berta. A tiszta glicerin tulságosan szárítja a bőrt, miáltal néha meg is veresedik. A glicerint fel kell tehát higitani tiszta, finom kölni vizzel egyforma arányban.

Nyoszolyalány. A nyoszolyalányok nálunk inkább a világosket, rózsaszint vagy világos mályvaszint választják, mint a fehéret.

Tudatlan . . . A vőlegényjelölt ajándékait nem tartozik semmivel sem viszonozni. Ne legyenek tehát e miatt nyugtalan éjei.

Főbiró felesége. Ne azt nézze, hogy milyen képek divatosak, de hogy milyenek illenek be harmonikusan lakása egész berendezésébe, mely akkor legszebb, ha egyénitségének, lelkiségének mintegy visszatükrözője.

Világhölgy. A savoir-vivre nem egyéb, mint a viszonyokhoz való alkalmazkodni tudás. Az önre nézve mindenestre előnyös, hogy a legmüvelebb körökben otthonosnak érzi magát, de abban már határoztan téved, ha azt hiszi, hogy az ezen körökben elsajátitott szokásokhoz bárhol is kell alkalmazkodnia, ott is a hol ezért kinevetik.

Vőlegény. Nálunk e tekintetben három felfogással találkozunk: 1. Vannak kik a polgári házasság intézmenye ellen tüntetni akarnak s ezek az egyházi esketés előtt egy nappal egyszerü uteczai öltönyben jelennek meg a polgármester előtt, hogy a törvénykivánta formaságoknak megfeleljenek, de maguk a házassagot csak az oltár előtt tekintik megkötöttnek, diszes ünnepséget is csak ez alkalommal fejtenek ki. 2. Vannak, kik az egyház ellen akarnak tüntetni, minél nagyobb diszfelvonulásban kötik meg a polgari házassagot, templomba persze nem mennek. 3. Pedig vannak olyanok, kik senki és semmi ellen sem akarnak tüntetni és közvetlen a polgari házasság aktusa után aldatják meg frigyüket egyházilag.

Edith. Ön nagyon téved. Azok rég mult idők, midőn tüntetésekkel akadályoztak meg Wagner müveinek előadását. Sok éve már annak, hogy zenejevel Franciaországban is tekintélyes közönséget hódított magának és pedig leginkább azok között, kik illetlenkedés meg tudják birálni müveit.

W. báróné. Spa Páristól gyorsvonaton hat órányira van. Az uszoda hivatalosan május elsején nyilik meg ugyan, de a főszezon csak augusztus és szeptember hónapokra esik; junius hóban, sőt junius második felében is elegen szoktak lenni, ha az idő kedvező. A látogatók zömét belgák és francziák közt leginkább párisiak képezik, angolok is vannak mindig, de nem tulsokan; a többi országok szorvanyosabban vannak képviselve mint ezelőtt; azok a villa- és kastélytulajdonosok, köztük a belga királyné, kik a nyarat állandóan itt töltik, tekintélyes számban vannak. Bár a vasárnapi közönség tömegesebben özönli el, mint valaha s a fövendégsenyek is sok embert esőditenek oda a versenyek napjain, általában mégis a hanyatlás korszakát éli, a minek okát a tulajdonos város tanácsának hozzáállásában kell keresnünk. Irtóznak a befektetések gondolatától is s a világhirü fürdőben csaknem minden ugy van, mint azelőtt 150 évvel. Az ódi kaszinó a város közepében van háztömegek közé ékelve, a játékosokon kivül alig is látogatja valaki. Vize azonban most is olyan csodás hatással bir, mint Nagy Péter orosz czár idejében, ki ide jött egészségért s azt meg is lelte, mint annyi mas. Ha ilyen szempontból készül ide jönni, hát csak jöjjön, ha mindjárt egyik-masik dolog kellemetlenül fogja is meglepni.

Frlczl. Minden nyolczadik nap mossa arczát borral.

K R. Kövérebb hölgyek ne kerékparozzanak, legalább ne nyilvános helyen és pedig ugyanazon oknál fogva, a miért a lovaglás sem ajánlható nekik. A kerékparon vagy lóháton csak a karcsu hölgyek veszik jól ki magukat; a testes nő épen ellenkezőleg.

Thilda. Szükség törvényt bont. Lehetnek körülmények, hol el lehet és el is kell tekinteni az illem szabályaitól. Senki azért meg nem róhatja!

Tudatlan. 1. Ha rosszul áll, hát ne viselje! Az ritka előnye egy nőnek, hogy bármi is jól aljon neki. Az öltözködni tudás épen abban nyilvánul, hogy a divatot egyéniségünknek megfelelően módositjuk. Az ilyesmi bizony idéssel biró hölgyeknel is csak kisérletezésekkel, hosszas tépődéssel sikerül, mire a gyakorlott szabó nem ér rá minden külön esetben; azért azok a nők, kik maguk nem tanulmányozzák ezt a kérdést abban az elhizkodottságban, hogy ők ugy is elsőrendü szabónal dolgoztatnak és teljesen annak izlésére bizzák magukat, többször láthatók olyan toiletteben, mely nekik rosszul áll, mint ellenkezőleg. 2. Soraiból azt vélem kivenni, hogy toilettejei azért nem sikerülnek, mert nagyon hiatalosan szeret öltözködni. Az ilyesmi azonban nemcsak izléstelen, de esztelen dolog is, mert mi sem vénit annyira a még fiatalnak, üdének tekintheto 30 év körüli nőt, mintha nagyon is lányosan öltözködik.

Korán őszülő. Ovakodjek a hirdetésekben magasztalt hajfestő szerektől. El sem képzelheti, hogy az ilyen, többnyire ártalmas szerek milyen kinos betegségeknek valhatnak okozóivá. Kisérelje meg az igen erős theával való mosást, mi az őszülő szőke hajat világos gesztenyeszinüve teszi.

H. Zs. né. Mi sem izléstelenebb az imitált antik butornal. Olyasmi az, mint az olajnyomat az olajfestmény mellett.

Narancsvirág. Nemcsak hogy szabad, de kell is ridegen tartózkodonak lenne ezzel a tolakodó viselkedesü uri emberrel szemben.

Luiza. Harmincz éves korban is lehet még fehérben esküdni; mindenesetre feher ruhát, hosszu fátyolt és narancsvirágot ajánlok.

A. S.-né. A gyászev leteltével a szürke, mályvaszinek ajánlhatók.

Előfizető neje, A kiállitást április 17-én hivatalosan megnyitották ugyan, de készen még most sincs egészen s annak egyes részei csak hetek multva lesznek látogathatók.

Többen. Forduljanak a budapesti menetjegyiroda főnökségéhez, ott a legpontosabb felvilagositást kapják tudakozódásaikra. Nagyobb utazásokban tapasztalatlanok, francziául nem beszélők legjobban teszik, ha valamely vállalat társas utazásához csatlakoznak.

Lina. Az áttört feher selymet kenyérbéllel lehet tisztitani. A sima feher selyem tisztitasi módja következő: olvasszanak föl szappant olyan forró vizben, a mint a kéz eltürheti és dörzs

elnöke, gróf *Festetich* Géza a fővárosi tanács képviselője *Fillinger* Károly, *Lengyel* Sándor, *Gőőz* József stb. Az elnök, *Röser* János megnyitója után *Axaméthy* Lajos min. tanácsos *Wlacsiss* miniszter nevében üdvözölte a jubilánst s átnyujtotta neki a miniszter üdvözlő iratát. A kereskedelmi iskolai tanárok egyesülete nevében *Névy* László igazgató, a Pázmány-egyesület részéről *Margalits* Ede egyetemi tanár, a fővárosi törvényhatóság nevében gróf *Festetich* Géza tanácsjegyző, a kereskedelmi testület részéről *Freyberger* Pál főv. biz. tag, az ünnepelt szülőhelye: Szered község nevében *Vörös* István jegyző, a tantestület nevében dr. *Ürmössy* Gyula, a volt tanítványok részéről *Speckner* Ernő s a jelenlegi tanítványok nevében *Keller* József beszélt. Végül *Röser* János átnyujtotta a díszes emléktárgyakat: egy arany tollat és egy értékes mappát. A jubilans mélyen megindulva felelt az üdvözlő beszédekre. A szép ünnepet az ifjusági daloskör eneke fejezte be, Este a vigadóban több száz terítékü lakoma volt a jubiláns tiszteletére.

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**A Bródy Adél gyermekkórház jelentése.** A főváros egyik legjobban berendezett és mintaszerüen funkcionáló kórháza: a Bródy Adél gyermekkórház mult évi működéséről most jelent meg a hivatalos jelentés, melyet a pesti izr. hitközség, mint a kórház fenhatósága bocsátott közre. A jelentésből kiemeljük a következőket: A gyermekkórház ágyainak száma 117, melyek közül naponta átlag csupán 63 ágy volt befektetve. A dolog természetében fekszik, hogy a fertőző betegek számára rendelt 45 ágy csak időről-időre vetetett használatba. Az elkülönitő pavillonokban szükségesse vált epitkezési átalakitások miatt a fertőző betegek felvétele május havától november hónap közepéig teljesen szünetelt, mely körülmenynek tudható be az átlagos betegletszám ez alacsony volta. Az elmult évben 909 felvő betegel apoltak a kórházban es pedig a belgyógyászati osztályon 551 beteget (ezek közül volt 75 diphtheritis es 47 skariatos), a sebészeti osztályon 259 es a szembeteg osztályon 99 beteget. A 909 beteg összesen 23.046 apolasi napot töltött az intezetben, melyekből egy betegre átlag 25 nap jutott. A 909 felvő beteg közül volt 231 fizető (122 izr. es 109 mas vallasu) es 678 ingyenes (360 izr. es 318 mas vallasu). A 231 fizető beteg 4656 apolasi napot (atlag 20 nap), a 678 ingyenes beteg pedig 18.480 apolasi napot (atlag 27 nap) vett igenybe. A közös kortermekben kezeltek 845 beteget; ezek közül 193 volt fizető (91 izr. es 102 mas vallasu) es 652 ingyenes (348 izr. 304 mas vallasu). Különszobara kiserével 64 beteg vetetett fel; ezek közül volt 38 fizető (31 izr. 7 mas vallasu) es 26 ingyenes (12 izr. es 14 mas vallasu). A 64 különszobas összesen 607 napot töltött a kórházban. A 909 kórhazi beteg közt volt nemre nezve 466 fiu es 443 leany; korra nézve 39 egy even aluli, 196 1 evtől 3 evig, 339 3—7 evig, 172 7—10 evig es 163 10—14 evig. Ezen 909 felvő beteg közt volt 528 budapesti es 381 videki, illetoleg idegen. A kórhaz kiadasainak összege 78.286·38 koronat tesz ki, a miből fedezetlen összeg volt 32.549·66 korona, mely összeggel azutan a pesti izr. hitközség járult a kórház szükségleteihez.

)(**A legegett szülészeti klinika.** A II. nőgyógyászati és szülészeti klinika épületen a takaritasi munkalatokkal mar elkeszültek s a tüzveszedelem altal keletkezett hamul, üszkösödött gerendazatot eltavolitottak. Az épület főhomlokzata, mely a lépcsőház fölött emelkedik, a tüzvesz alkalmával teljesen tönkre ment ugy a falazatot, mint annak külső csinjat illetőleg. A főhomlokzatnak üvegfestésü ablakait a masodik emeleten eltavolitottak s most a lépcsőház aljaból hatalmas faalvanyokat emeltek föl a második emeleti ablakokig, a honnan viszont erkélyszerü allasokat hevenyésztek, a melyeken hétfőn kezdik meg a kőmivesek a helyreallitas munkalatait.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar háztartási iskola egyesület** vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta rendes évi közgyülését báró *Daniel* Ernőne elnöklete alatt. A titkári jelentés részletesen ismerteti az egyesület mult évi működését. Az egyesület jelenleg négy tanfolyamot tart fenn. A délelőtti tanfolyamon előkelőbb családok serdülő leanyai nyernek szakkepzett oktatast a háztartás vezetésében. Ezt a tanfolyamot jelenleg 90 hallgató látogatja. A délutani tanfolyamon női kézimunkat tanitanak. Erre a kurzusra 35 hallgató jár. Az esti tanfolyamot leginkább gyari munkas leanyok látogatják s a varrasban és kézimunkában nyernek oktatast. A tanulók száma ezen a tanfolyamon 53. Van még egy cseledtanfolyam is, a melyet leginkább a nyár folyaman latogatnak a cseledek, a kik szinten varrást és női kézimunkat tanulnak itt. Számuk ez időszerint 23. A negyedik tanfolyam most alakul majd meg. Ez a női kereskedelmi tanfolyam lesz. Ezután *Szecskay* István egyesületi irodaigazgató terjesztette elő a felügyelő bizottság jelentését a lefolyt 1899 évről. Az egyesület vagyona jelenleg 13.473 frt. A mult évi szaporulat 804 frt. A jelentés tudomásul vétele után a közgyülés a felmentvenyeket megadta minden irányban. A választmány kiegészitése előtt megválasztották másodelnöknek *Gluck* Frigyest.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A szünet a kir. tablan.** A budapesti kir. itélőtábla szüneti tanácsait a következőképen alakitották meg: *Julius 1-től julius 28-ig*: Elnök: *Vavrik* Antal tanácselnök. Birák: *Burg* Lajos, Sárói *Szabó* László, *Tolnai* Antal, *Csillény* Kálmán. *Dessewffy* Marcell, k. *Szalacsy* Zoltán, *Horváth* Béla. — *Julius 29-től augusztus 25-ig*; Elnök: *Sárkány* József itélőtáblai elnök; birák: *Turk* Szilárd, dr. *Devich* László, *Hunák* Kolos, dr. *Baumgarten* Károly, *Tóth* Gaspár, *Ráth* Zsigmond és dr. *Istvánffy* Lajos.

— **Egy vitás kérdés.** Az uj bünvadi perrendtartás életbelépte alkalmából a leginkább vitatott és a legfontosabb kérdések egyike volt az, vajjon a kuria az esküdtbiróság verdiktjet felülvizsgálhatja-e és jogositva van-e az iratok alapján az esküdtbirósági itélet megsemmisitése mellett ezen itélettől eltérő itéletet hozni. Ezen kontravers kérdésben az első döntés a napokban történt a kir. kuriának a «Jogtudományi Közlöny» maj számában közölt itéletében, melyben a királyi ügyészség semmiségi panasza a következő indokolással utasitatott el:

Az esküdtek a hozzájuk intézett összes kérdésekre, a melyek a vadbeli cselekménynek minden esetőség szerint lehető minősitésére, tudniillik a Btk. 279., 281., 306. és 290. §ok szerint való biralatára kiterjedtek, sőt a 79. §-ban körülirt, a beszamitast kizaró okot is feloleltek, «nem»-mel felelvén: semmi oly ténykörülményt sem fogadtak el valónak, a mire esetleg eltérő itélet alapitható volna. Minthogy pedig a *BP. 457. §-a szerint a kir. kuria az esküdtbiróság által valóknak elfogadott tényekre köteles határozatot alapitni*, az adott esetben ki van zárva, hogy a kir. kuria az esküdtbiróság itéletének megsemmisitése mellett egyidejüleg a semmiségi panaszban előadott kerelemnek megfelelő, vagy bármiként eltérő, más itéletet hozhasson.

— **Asszonyhüség.** *Bogdány* Sándor, a mikor a feleségét, az alig négyhónapos menyecskét *Bártfára* küldte üdülni, dehogy gondolt arra, hogy az asszony soha többé vissza nem tér hozzá s hogy a saját urát fel is fogja jelenteni sikkasztásért. Történt pedig mindez a következőképen:

Bogdány Sándornak és Józsefnek vizvezeték-berendezési üzletük volt. A czég egyik beltagja, Bogdány Sándor, 1898 márczius havában nősült meg, de a czég ugyanazon év augusztus havában már csődbe is ment. Mielőtt a csőd megnyittatott volna, Bogdány Sándor felesége szorgalmasan levelezgetett a fürdőből férjével. Mindegyik levelében beczézgette, *kedves uramnak, drágo angyalomnak* nevezte. De alig értesült az asszony, hogy férje csődbe ment s hogy végső szükségében a felesége ékszereit is elzálogositotta, nagyon megváltozott minden. *Az asszony ékszerei elsikkasztásáért feljelentette az urát.* Ez azonban csak az egyik vád volt; azonfelül még a vádak egész halmazával terhelték a *Bogdány* testvéreket. A sikkasztáson kivül ugyanis *Bogdány* Sándor sógora azzal is vádolta a testvéreket, hogy ezek egy reá engedményezett követelést reszben maguk vettek föl az adóstól, részben ugyanezen a követelést másra ruházták át, szóval megcsalták őt. Vád alá voltak helyezve végül *Bogdányék csalárd bukás* büntette miatt is, mert állitólag hamisan vezették a könyveiket. A végtárgyalás bővelkedett izgalmas jelenetekben, különösen érdekes volt az asszony kihallgatása, a kitől megkérdezte a védő:

— Fentartja-e panaszát a férje ellen s kivánja-e megbüntetését?

Az asszony határozott *igennel* felelt.

A védő ujra kérdezte:

— Tudja-e, hogy abban az esetben, ha férjét a sikkasztásban bünösnek mondják ki, több évig tartó börtönre is itélhetik?

Az asszony a legnagyobb léleknyugalommal válaszolt:

— Hát hogyne tudnam!

A végtárgyalás befejeztével a kir. ügyész a *sikkasztás és csalás* vádját elejtette s csupán *csalárd bukásért* kérte megbüntetését. A törvényszék dr. *Vaisz* Sándor védő meghallgatása után *felmentette* a vádlott testvéreket.

SPORT.

— **Prix de Diane.** Tegnap dőlt el Párisban a derby és Grand Prix előtt legérdekesebb száma a tavaszi versenyeknek: az 50.000 frankos Prix de Diane, mely a mi kaneczadijunknak felel meg. Győztes lett, mint párisi táviratunk jelenti, *Semendria*, második *Grandesse*, harmadik *Clochette*. Tot. 10 : 23. Helyre 10 : 13, 22, 16.

Budapesti lóversenyek.

— IX. nap. Majus 20. —

— Az *Egyetértés* tudositójától. —

Daczára a szeles, hideg időnek, a vasárnapi rendes publikum hiven kitartott tegnap is és szinültig megtöltötte a tribünöket. Egy *handicap* képezte a bevezető számot, melyet az outsider *Triole* nyert meg a favorit *Dalfju* ellen. A nap szenzációja a derby előfutama, az *alagi dij* volt. A beleg *Attila* távolmaradasával sokat vesztett e futam érdekességét illetőleg. Ötös mezőny alakult csak, ebből is két ló egy istállóból. A ring kedvenczei természetesen *Incroyable* és *Semper idem* voltak; mas lora alig történt fogadas. A verseny tényleg e két ló közt feküdt; a 30.000 koronát a királydij győztese, *Incroyable* szerezte meg gazdájának *Semper idem* ellenében, mig harmadik *Glend'or* lett. A Stronzian-men tegnapi könnyü győzelme után immár kétségtelenül a legkomolyabb aspirans a kék szalagra. *A kerepesi dij* match volt, mely *Felemas* könnyü győzelmével végződött. *A főthi handicapban* az agyonfavorizált *Ritka II* szenvedett vereséget *Melfitano* által.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Handicap.* Táv. 2400 m. Dij 3000 kor.

1.	Gróf Orssich *Triole* 46½ kg.	lov. Slack	
2.	Lovag Lederer S. *Dalfju* 59 kg.	»	Bulford
3.	Baró Harkanyi I. *Vivo* 63 kg.	»	Wilton
0.	Pejacsevich Á. Dolly 51½ kg.	»	Segrott.

Birói itélet: Masfelhosszal biztosan első, nyolcz hosszal harmadik.

Tot.: 10 : 64. Helyre: 50 : 187, 87.

II. *Eladóverseny.* Táv. 1400 m. Dij 2000 kor.

1.	Mr. Wood *Monza* 51 kg.	lov.	Laznik
2.	Sényi S. *Esparsette* 49½	»	Valasek
3.	Geist G. *Julis* 46	»	Csuvar
0.	Gróf Forgach I. Előre 46	»	Mahic
0.	Gróf Hunyady I. Faust 49½	»	Gelencsér
0.	Gróf Orssich Corvinus 55½	»	Imre
0	Rohonczy G. Adj Isten 49½	»	Proda

Birói itélet: Igen könnyen öt hosszal első, öt hosszal harmadik.

Tot.: 10 : 27. Helyre: 50 : 62, 63 és 107.

III. *Alagi dij.* Táv. 2600 m. Dij 30.000 kor.

1.	Gróf Degenfeld I. *Incroyable* 57 kg.	lov.	Wilton
2.	B. Königswarter *Semper idem* 55 kg.	»	Adams
3.	Gr. Trauttmansdorff *Glen d'or* 55 kg.	»	Barker
0.	B. Königswarter H. Barmikor 55 kg.	»	Hyams
0.	Gr. Karolyi I. Prodige 55 kg.	»	Gilchrist

Birói itélet: Masfélhosszal könnyen első, nyakhosszal harmadik.

Tot.: 10 : 17. Helyre: 50 : 55, 58.

IV. *Kerepesi-dij.* Táv. 1600 m. Dij 3000 kor.

1.	Br. Königswarter H. *Felemas* 58 kg.	lov.	Adams
2.	Mr. Wood *Kálonicz* 55½ kg.	»	Black

Birói itélet: Könnyen negy hosszal első.

Tot.: 10 : 17.

V. *Főthi handicap* Táv. 1800 m. Dij 4000 k.

1.	Szemere M. *Melfitano* 50½ kg.	lov.	Cleminson
†.	Hg. M. *Corsica* 50 kg.	»	Prudames
†.	Lov. Lederer S. *Ritka II.* 52½ kg	»	Bulford
0.	Mr. Wood Beaubarnais 55 kg.	»	Black
0.	Br. Harkanyi J. Feodora 50½ kg.	»	Wilton
0.	Gr. Henckel A. Catcher 47½ kg.	»	Segrott
0.	Lits Gy. Delibab 47½ kg.	»	Finan

Birói itélet: Küzdelem után nyakhosszal első, holtversenyben harmadik.

Tot.: 10 : 51. Helyre: 50 : 72, 63 és 83.

VI. *Nyeretlen kétévesek eladó versenye.* Táv. 1100 m. 2000 kor.

1.	Beretvas E. *Tilos* 46½ kg.	lov.	Finan
2.	Jankovich B. *Előre II.* 46½ kg.	»	Valasek
3.	Gr. Károlyi M. *Revenant* 45	»	Huxtable

Birói itélet: Biztosan két hosszal első, rossz harmadik.

Tot.: 10 : 18.

VII. *Nyeretlen kétévesek versenye.* Táv. 1000 m. Dij 3000 kor.

1.	Mr. Wood *Ne haragudj* 54½ kg.	lov.	Black
2.	B. Königswarter H. *Bakator* 56 kg.	»	Adams
3.	Gr. Károlyi *Ma Flamme* 54½ kg.	»	Gilchrist
0.	Rohonczy G. Doni Kozak 56 kg.	»	Hesp

Birói itélet: Erős küzdelem után fejhosszal első, öt hosszal harmadik.

Tot.: 10 : 26. Helyre: 50 : 58 és 61.

MULATSÁGOK.

— **A budapesti artista-egyesület** vasárnap tartotta zászlószentelési ünnepélyét. Diszes körmenetben vitték a Somossy-mulatóból az uj zászlót a terézvárosi plébánia templomba és a szertartás után vissza. A Somossy-mulatóban délben lakoma, este pedig ünnepi előadás és bál volt. A zászlóanya tisztségét dr. *Tóth* Emilné vállalta el. A szépen sikerült mulatság tetemesen gyarapitotta az egyesület pénztárát.

HÁZASSÁG.

— **Eskövő.** Almási *Balogh* Loránd épitész e hó 27-én, délután ½2-kor vezeti oltárhoz Apczi *Polyár* Marcsa urhölgyet a fazekastéri református templomban. Esküvő után a fiatal pár birtokára utazik.

GYÁSZROVAT.

Szentmiklósi és óvári báró Pongráz Vincze cs. és k. 82-ik gyalogezredbeli alezredes, a katonai érdemkereszt, szolgálati jelvény, hadi érem, a nassaui házi rend és kat. jub. emlékérem tulajdonosa, e hó 19-én, életének 54-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése e hó 21-én délután 3 órakor lesz a vár, kaszinó-utcza 1. sz alatti gyászházból a budai katonai temetőbe.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A dohányjövedéki központi igazgatóság főnöke *Wiettinghoff* Gyula dohányjövedéki központi igazgatósági fogalmazót segédtitkarra és *Sibelka* Henrik dohanyjövedéki központi igazgatósági fogalmazó gyakornokot ideiglenes minőségü fogalmazóvá, — a központi statisztikai hivatal igazgatója *Janszky* J. László statisztikai hivatali szakdijnokot és *Babej* János statisztikai hivatali ideiglenes alkalmazottat statisztikai gyakornokká, — a posta- távirda- és távbeszélő elnökigazgatója Nalevajkó Károly, Kohn Salamon, Széles Sándor, Varga Peter és Ulcsarov András posta és távirda segédtiszti tanfolyamot végzett igazolványos katonai altiszteket, továbba Sipos Márton, Varga Gyula, Vanek Gusztáv, Ulesicz József, Vlaskovácz Pál, Bonjekovicz János. Simics Dömötör, Berényi Béla, Stockinger Róbert. Thebeny János, Loveczky Szilveszter, Esztegár Antal, Volk János, Szathmáry Ödön, Pery József, Velsz Lajos, Ulinczinger János, Loderer István, Brezanyi István, Gergely József, Farkas József, Fröhlich Miklós, Vermes Dénes, Kiss József, Hentschy András, Széplaki Armin, Gallinszky László, Szelecsenyi Benő, Dudutz Gerő, Pall Gergely, Damó Ödön, Kevély János, Ginter Károly, Becze Gábor, Nagy Sándor, Heczimoviecz István, Thoroczkay Dénes, Tevely László, Berencsy Antal, Kovács Kálmán, Bogoevicz András, Szántha Dezső, Pivinger Rezső, Grünner Alajos, Lesskó Jozsef, Juhasz Valer, Márkus Vilmos, Kropf József, Baiykó László, Ivanisevics György, Burkovits Gyula, Petniczky Ferencz, Kuppis Károly, Fleischhammer Jenő, Salamon Rezső, Prucser József, Säringer László, Bartha József, Lukacs Miklós, Hacker Jenő, gróf Vasquez Károly, Bagossy Ferencz, Somogyi Béla, Mild Adolf, Kardos Géza, Gramantik Kálmán, Lazár Emil, Zsigmondy Zsigmond, Flander Oszkar, Grubiczy Géza, Schwarcz Ferencz, Vuchetich László, Rózsa Kálmán, Izsó Lajos, Márkus Lajos, Szilágyi Béla, Fehér Andor, Josics Ede, Banjeglav József, Bogdan Ferencz, Farkas József, Jancsó Pál, Sipos Ferencz, Lieutenánt István, Barcza Lázár, Hrotko Joachim, Herner Othmár, Király Mihály, Ulicsak Jenő, Lenk Gyula, Boday Jenő, Buda Rezső, Csorba Imre, Thamos István, Baan Dezső, Trgyna Ignácz, Bukovy János, Hittler Gyula, Kiss István, Andrei János, ifj. Barcsay József, Szakai Mihály, Vass Béla, Jäger Géza és András Gusztáv posta és távirda segédtiszteiből a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába ideiglenes minőségü posta és távirda segédtiszteké, — a temesvári kir. itélőtábla elnöke *Szerdinancz* Mihály temesvári itélőtáblai és *Simon* Samuel temesvári törvényszéki napidijas szolgalat a temesvari itélőtáblahoz III. osztályu hivatalszolgaiká, — a szegedi kir. pénzügyigazgatóság a szegedi fővámhivatalnál megüresedett díjas vámgyakornoki állásra *Rajner* Kálmán szegedi fővámhivatali díjtalan vámgyakornokot nevezte ki.

Áthelyezések. A vallas- es közoktatasügyi miniszter *Kercsedi* Árpád boldogfalvi állami elemi iskolai tanitót a szászdánynami és *Muzsnai* Sándor medvési állami elemi iskolai tanitót a boldogfalvi állami elemi iskolához jelen minőségükben áthelyezte.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminisztérium vezetésével megbizott miniszterelnök Csanad vármegyében a magyar-csanadi anyakönyvi kerülethe anyakönyvvezetővé *Szantó* István községi jegyzőt, továbba a pitvarosi kerülethe anyakönyvvezető helyettesse *Klacsó* István községi irnokot; — Bars vármegyében anyakönyvvezetőkké a nagyülési kerülethe *Bokross* Imre segédjegyzőt, a jánosgyarmatiba pedig *Fábian* Lajos h. körjegyzőt; — Baranya vármegyében anyakönyvvezető helyettesekké a bezedeki kerülethe *Deutschmann* Marton jegyzői irnokot, a viszlóiba *Szikszay* Károly nyug. tanitót, a nemet-bólyiba *Teleki* Dezső h. körjegyzőt, a mekényesibe *Schäffer* Mihály segedtanitót, az osztróiba *Szőlősy* Jenő segédjegyzőt, a magyar-mecskeibe *Vovacsek* Sándor segédjegyzőt és végül a pataesiba *Votroba* János segedjegyzőt nevezte ki és a bezedeki, a viszlói, valamint a mekényesi anyakönyvvezető helyettesek kivetelével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetesével és a házasságkötesnél való közreműködéssel is megbizta.

TÁVIRATOK.

Páris, május 20. A belügyminisztérium most már 82 megyéből kapta meg a választások teljes eredményet. E szerint Páris városon kivül 33.942 község közül *24.832 köztarsasági*, 8519 reakcionarius és 153 nacionalista. 438 községben a megválasztott jelöltek partállása kétséges. *A republikánusok 1400 községet nyertek.* Mindössze a republikanus jelöltek 4,713.467 szavazatot, a reakcionáriusok 2,174.323 és a nacionalisták 172.430 szavazatot kaptak.

A transzváli háboru.

London, május 20. A lapok egy tegnap kelt kroonstadi táviratot közölnek, a mely szerint *Duvette* búr tábornok bizonyos feltételek mellett kész nek nyilatkozott arra, hogy *egész kommandojával együtt megadja magát.* A távirat megjegyzi, hogy a feltételekre nézve valószinüleg meg fognak egyezni.

Pretória, május 20. (Reuter.) *Krüger* elnök értesitette az idegen konzulokat, hogy Johannesburgot védeni fogják és hogy a személyeket, vagy a vagyont esetleg erő karokért nem vallal felelősséget. Az elnök arról értesiti továbbá a konzulokat, hogy Roberts lordnak *a fogjyok kicserélését* ajánlotta.

London, május 20. *Buller* tábornok jelenti New-Castleből tegnapi kelettel: *Cery* tábornok ma Ingogoba ment, *Dundonald* tábornok pedig Laingsneckbe. Az ellenség utóvédjet majdnem utolértük. Néhány búrt elfogtunk és néhány szekeret zsákmányul ejtettünk. Legénységem kitünően ment. Majus 10-én indultam el Ladysmithból és maig 138 mertföldet mentünk.

Washington, május 20. (Reuter.) A búr követséget ma a látogatók szakadatlan sora kereste fel a szállóban. Hivatalos fogadás nem volt. A követség reméli, hogy hétfőn kihallgatást kap *Mac Kinley* elnöknél. *Fischer* azt hiszi, hogy a követség megbizó levele elégséges annak a kieszközlésére, hogy az amerikai kormány jó szolgálataival véget vessen a vérontásnak. A követség nem hoz határozott javaslatot, de erősen hiszi, hogy tisztességes békekötés lehetséges. Amerika az egyetlen ország — mondotta *Fischer* — a melynek helyzete megengedi, hogy ezt kieszközölje.

Newyork, máj. 20. A Newyorker Herald-nak azt jelentik Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel, hogy a transzváli kormány e hó 18-án elhatározta, hogy Roberts lordnak hivatalos értesitést küld, a melyben *a háboru befejezését* és annak a biztositását kéri, hngy a búrokkal harczoló fokföldi és natáli embereket megkimélik. Ha az angolok ezeket a követeléseket nem teljesitik, akkor *a bányákat levegőbe röpitik és Johannesburgot* elpusztitják.

Pretória, május 20. A Reuter-ügynökségnek jelenti a nyugati határra kiküldött külön tudósitója, hogy a fölmentő hadoszlop szerdán éjjel vonult be Mafekingbe. Egy másik, ma délben érkezett távirat szerint *Delarey* tábornok szerdán egész nap sikeresen feltartóztatta a britt hadsereget, éjjel azonban egyik tisztje, a nélkül, hogy *Delareyt* értesitette volna, visszavonult, s igy utat nyitott a felmentő hadoszlopnak a bevonulásra.

A közönség köréből.

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább ásványvize SAVANYUKÚT

KÖZGAZDASÁG.

IPARÜGYEK.

— **Az országos iparegyesület** tegnap délelőtt tartotta évi rendes közgyülését, melynek különösen befejezése volt ünnepies és meghato, a mikor Kiosztottak az egyesület ermeit derek iparosmestereknek és szorgalmas, hüséges munkasoknak.

A közgyülésen gróf *Zichy* Jenő elnököit; kivüle ott láttuk *Markus* József főpolgármestert, *Halmos* János polgármestert, *Szterényi* József és *Ambrozovics* Béla min. tanácsosokat, *Matlekovics* Sándort, lovag *Falk* Zsigmondot, *Heltai* Ferenczet, *Gelléri* Mór iparegyesületi igazgatót, *Tóth* Lőrinczet, gömöri *Szontágh* Pált, *Kovács* Gyula kir. tanácsost, *Borszéky* Soma nyug. min. osztalytanácsost, *Neuschlosz* Marczellt, *Thék* Endrét, *Roth* Károlyt, *Havös* Józsefet, *Hegedüs* Károlyt, dr. *Soltész* Adolf iparegyesületi titkart és másokat.

A közgyülést gróf *Zichy* Jenő nyitotta meg hosszabb beszéddel, melyben ujból kijelenti, hogy a hazai iparnak reszben megerősödését, részben ujjáteremtését es felviragoztatasat első sorban csakis az önálló vámterülettől varja s ezert ennek létesitését mint a magyar ipar legislegfontosabb létfölteteiet kivanja, sőt követeli. Az évi jelentést, melyet a minap mar közöltünk, a közgyülés felolvasottnak tekintette. Ezután *Sámuel* Ferencz pénztáros es ügyesz terjesztette elő a zároszamadasokat, a szamvizsgáló bizottság jelentését es a költségvetést. A közgyülés mindannyit tudomasul vette s a felmentvenyt megadta. Következett az elnök es két alelnök valasztasa. A közgyülés nagy lelkesedéssel elnöknek ujból gróf *Zichy* Jenőt, alelnökeinek pedig lovag *Falk* Zsigmondot es *Thék* Endret valasztotta meg. *Matlekovits* Sandor meghivanyara egyhangulag valasztottak meg az igazgatóság tagjait is. Ezek: Balint Sandor, Czettel Gyula, Forgó István, Gröber Lajos, Havas Sandor, dr. Kovacs Gyula, Lingl Karoly, Molnar Mihaly, Rajner Kalman, Rausch Ferencz, Roth Miksa, Szterenyi József, Ungár Ignacz, dr. Wagner Jenő es Wolfner József. A szamvizsgáló bizottság tagjai lettek: Bobula János, Fekete Izacz, Hirschler Mór, Hegyeshalmi Lajos és Wolfner Nandor. Szepen folyt le a közgyülés ünnepi része: a diszermek es jutalmak kiosztasa. Az egyesület aranyermet tudvalevőleg *Gluck* Frigyes, az ismert budapesti szallodas es vendeglős kapta meg. A kitüntetés megokolasat *Gelléri* Mór igazgato olvasta fel, kiemelve, hogy *Gluck* Frigyes, a Pannonia szalloda tulajdonosa, mely sok ev ota farad a szallodas es vendeglős ipar fejlesztesen, mely kivalo erdemei vannak a pinczériskola felallitasaban, mennyi jótékonyságot gyakorolt s egyenleg mily derek, tiszteletremélto ember.

Felelős szerkesztő: Bienes Márton.

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: Erdős Armand.

Napirend 1900. május 21.

Naptár: Hétfő május 21. — Róm. kath. Timót vt. — Prot. Kosztol Ilona. — Görögkeresztyén (május 8.) János ev. — Zsidó: Ijar 22. — Nap kel: 4 óra 1 perczkor reggel, nyugszik 7 óra 29 perczkor este. Hold kel: 12 óra 55 perczkor reggel, nyugszik: 10 óra 49 perczkor délelőtt.

Királyi kihallgatás a budavári királyi palota trónteremben d. e. 10 órakor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A fővaros maganepitesi bizottságának ülése az uj városházán d. u. 5 órakor.

A delegáczió tengerészeti bizottságának ülése.

Budavárt visszavételének évfordulója alkalmából reggel délelőtt 10 órakor a Krisztina-városi templomban. A fővárosi polgárság kivonulása a budai temetőbe; gyülekezés délután fél 3 órakor a budai Horváth-kertben.

Az épitőiparosok kongresszusa permanens bizottságának ülése délután 2 órakor.

Nemzeti muzeum természetrajzi tára és a néprajzi muzeum (Csillag-utcza 15.) nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Tobbitarai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.

Akademiai könyvtar nyitva d. u. 3—8-ig.

Muzeumi könyvtar nyitva d. e. 9—1-ig.

Egyetemi könyvtar nyitva d. e. 9—12-ig es d. u. 3—8-ig.

A mücsarnok tavaszi tárlata nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig 1 korona belépődij mellett.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata nyitva délelőtt 9 órától esti 9 óráig. Belépődij 40 fillér.

Iparmüveszeti muzeum es az iparmüveszeti tarsulat allando bazarja az üllői-uton hétfő es pentek kivetelevel naponkint 9—1-ig.

Allatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

A iparmüveszeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 9-től 1 óráig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános konyvtara es terkep-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharcra emlék-gyüjtemény es Kossuth-muzeum: Stefania-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—12.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum: *Igazgatóság* VII. kerepesi-ut 20. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *Tudakozóosztály és kereskedelmi szakkönyvtár* VII., kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órak 9—12 es 3—6-ig. — A kereskedelmi szakkönyvtar rendezés következtében bizonytalan időre zárva. *Hazai termékek állandó kiállitása, keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *hazai kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: 9—12-ig es d. u. 3—6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzlet, vezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünet.

Budapest, 1900 május 21-én.

Signorini Ferencz ur vendégfellépésével.

AIDA.

Opera 4 felv. Zenéjét Verdi, szövegét Ghislanzoni irta.

Személyek:

A király	Kornai
Amneris	Diósyné
Aida	Vasquez
Radames	Signorini
Ramphis	Szendrői
Amonasro	Beck
Küldött	Ney B.
Főpapnő	Berts M.

Kezdete 7½ órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 113.

Budapest, 1900 május 21-én.

Nóra.

Szinmü 3 felv. Irta Ibsen H. Forditotta Reviczky Gyula.

Személyek:

Helmer Róbert	Mihályfi
Nóra	Márkus E.
Ervin	Galosi
Rób	Rudai T.
Emmi	Rudai M.
Rank	Ujházi
Lindenné	Szacsvayné
Günther	Szacsvay
Mari	Györgyné
Helén	Keczeri
Berszolga	Narcisz

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1900 május 21-én.

El Párisba!

Latványos, zenés bohózat 6 képben. Irták Heltai Jenő és Makai Emil.

Személyek:

Sólyom	Füredi
Szőlőránczi	Kardos
Mák	Szikla
Osztopán	Boross
Manci	Láng
Boriska	Aranyossy
Fülöp	Gyéthi
Csasara hgnő	Margó Z.

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Igazgató Feld Zsigmond.

Budapest, 1900 május 21-én.

Az őrdög matkája.

Nepszinmü 3 felv.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1900 május 21-én.

A kis szökevény.

Operett 3 felv. Irta Hicks és Nicholls. Ford. Kacziány G. és Makai E. Zenéjét szerzették Monckton és Caryll.

Személyek:

Lord Coodle	Szerdahelyi
Lady Coodle	Kreczányi
Stanley Eduárd	Szirmai
Stanley D.	Harmath
Gray	Küry
Flipper	Kovács
Barclay	Endrei
Paloni	Delli
Leonello	Raskó
Carmenita	Hegyi
Alice	Blaha
Tamarind	Németh
Cook ügynöke	Pécsi
Creel bogarász	Ujvári
Creelné	Főtvös

Kezdete ½8 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1900 május 21 én.

Jászai Mari szerződött tag fellépése.

GOLGOTHA.

Dráma 3 felv. Irta Philippi Félix. Ford. Ruttkai György.

Személyek:

Prätorius	Szathmáry
Johanna	Jászai
Herbert	Góth
Alfréd	Fenyvessi
Egon	Bihari
Ellen	Berzetei
Bilau	Gál
Dorottya	Szerémy
Ferencz	Balassa
Helén	Bálint

Kezdete ½8 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest, 1900 május 21-én.

Cirano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felv.

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1900 május 21-én.

A kut és a vadmacska.

Szulamit paródia.

Kezdete 7½ órakor.

Uránia

Magyar tudomanyos szinház.

Budapest, 1900 május 21-én.

A női szépség.

Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház müsora: *Kedden* Lakme. *Szerdán* nincs előadás. *Csütörtökon* Bajazzók. *Pénteken* Az orsz. magy. kir. zeneakad

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje VI. ker., Terézkörut 54. szám.

Burger Vilmosné
dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. (Oktogon.)

Nemecsek A.
dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia
dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos
könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám,

valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Laethe.
Levél ment ajánlottan a jelzett czimre. Rerökö édti! 8324

Minek is van a szív?
Azon fiatal hölgy, ki erre a kérdésre kívánesi, az irjon nekem e lap kiadóhivatalába „**A szívben szerelem**“ czim alatt levelet, én is meg fogom fejteni a mindenesetre érdekes kérdést. 11299

Csinosan butorozott
szobát keres magánhivatalnok, özvegynél vagy gyermektelen házas párnál. Levelek „**Állandó**“ czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 11298

Lakás nélküli vagyok,
mert csak csinos, fiatal özvegynél (lehet szalmaözvegy is) akarok hónapos szobát bérelni. Ajánlatokat „**Özvegy vagyok, özvegy**“ czimmel a kiadóhivatalba kérek. 11301

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkívüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Bálasány-utcza 6. sz.** 37960

Első nyári lakás.
A budai hegyeken gyönyörű helyen, a **Margitsziget átellenében** pompás, modernen berendezett urasági nyári lakás kiadó, amely öt tágas, szép butorozott szobából és mellékhelyiségekből áll. A nyaraló 25 perczenyi távolságban fekszik a fővárostól és a villanyos állomástól néhány percz alatt megközelíthető. A nyaraló gyönyörű tágas kertben áll, pompás ivóvize van és remek tekvése kiválóan alkalmassá teszi a tartózkodást. Ára olcsó. Czime megtudható a kiadóhivatal utján. 11302

Fa-pipák
legjobb minőségben és legolcsóbb áron kaphatók nálam nagyban és utánvét mellett.
B. H. KADLEC,
Proseč (Csehország).
Mintát kívánatra ingyen küldök. 38323

Erényi-féle
javított fiakerpor remek nagy dobozokban 50 krért kapható: köhögés, nehéz légzés, hurutos bántalmak ellen. 36190/I.

FALB
az idén is sok esőt jósol a nyári hónapokra, tanácsos lesz tehát a gazdáknak jó vízhatlan ponyvaról gondoskodni, nehogy kaziak beazzanak. A Fischer-féle zsák- és ponyvagyárat (Budapest, Nagyvorona-utcza 18.) mint a legmegbízhatóbbat és legolcsóbbat ajánthatjuk, mely kívánatra mintákat ingyen, bermentve küld. Használt jó karton levő ponyvák és rendelemre uj zsákok a legolcsóbb árban ugyanott kaphatók. 38318

Ponyvakölcsönző intézet.

Betörés elleni biztositás.

A nyári idény közeledtével ne mulassza el senki sem ingóságait, ruha- fehérnemű, ezüst- s egyéb értéktárgyait **betöréses lopás** ellen biztositani. A fizetendő díj Budapesten 1000 korona után körülbelül 1 korona (azonkívül illeték és bélyeg). — **A kötvény kiállitására nézve elegendő, ha jelen hirdetés alsó része kitöltve, az „Első magyar általános biztositó-társaság“ vezérképviselőségéhez, V., Akadémia-utcza 16. sz. beküldetik.** A kötvény a pénzbeszedő által fog kézbesittetni. **Telefon 3494.**

38345

Vezeték-, keresztnév és pontos lakczim: .....

Biztositandó:
Butorok, ruha-, fehérneműek és ezüstnemüek: ..... **kor.** .....
Ékszerek, elzárt vasszekrényben, vagy más elzárt tartányban ..... **kor.** .....
Készpénz, elzárt vasszekrényben, vagy más elzárt tartányban ..... **kor.** .....
Összesen kor. .....

5 éves biztositásnál a díjösszeg 4-szeri előre fizetésénél az utolsó év ingyen.

Mennyi ideig marad a lakás lakatlan? .....

ALLBUTT H. ARTHUR

ASSZONYOK KÉZIKÖNYVE.

(The Wife's Handbock).

Oktatás arról, hogyan viselkedjék a nő a terhesség, gyermekágy alatt és a szülés után. Észrevételek a csecsemő ápolásáról és még több más férjezett asszonyoknak fontos és tudni való dolgokról.

A 220. kiadás után fordította:

Med. Dr. KELEN JÓZSEF.

Ára 60 krajczár.

Szerzőnek a fordítóhoz intézett azon levelében, melyben a fordítás engedelmét megadja, többek között azt irja, hogy müvecskéjét egyszerű s a társadalom minden rendű asszonya előtt könnyen megérthető nyelven irta, ugyszintén különösen azon nők számára, kik tudni akarják, hogyan kell a házas életben a család létszámát korlátozni, — hogy a család jóléte biztositva legyen.

SCHREBER M. G. D. dr.

ORVOSI SZOBAGYMNASTIKA,

minden életkoru és mindkét nembeli egyének számára.

Magyarra fordította és sulyzógyakorlatokkal bővitette:

Dr. BOGNÁR ANTAL.

Ötvenegy ábrával.

Ára füzve 1 frt. Vászonkötésben 1 frt 20 kr.

Nem szorul különös fejtegetésre, hogy már a gyermekkorban **mulhatatlanul szükséges a testgyakorlat vagy gymnastika**, mint a test edzésére és az egészség fentartására szolgáló **legalkalmasabb eszköz**. Ezen követelménynek minden tekintetben megfelelni képezi a „**Szobagymnastika**“ czimü müvecskének feladatát, melynek **segélyével** intézetekben épugy, mint a **családi körben** a legczélszerübb módon végezhetik **valamennyi szabad gymnastika gyakorlatot**.

Tekintethe véve azon körülményt, hogy az **utasitások legpontosabban, legszabatosabban** és a megkivántató **rövidséggel** vannak előadva, nemkülönben, hogy az egyes **hántalmak** ellen használandó gyakorlatok szigoru, **lelkiismeretes pontossággal** kijelölvék, továbbá azt, hogy a **két nembeli egyének viszonyaira** a gyakorlatoknál külön utmutatások alakjában **kiváló figyelem fordittatott**; és ahogy minden gyakorlat **megfelelő ábra által van illusztrálva**, akkor azon meggyőződésre jutunk, hogy **általános szükséges, de egyszersmind oly általánosan használható és czélszerü müvecskének egyetlenegy családban sem volna szabad hiányoznia**.

A pénz előleges beküldése esetén a kivánt munkát a kiadó „ATHENAEUM“ részv.-társ. (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz.) bérmentve küldi meg. Kapható az összes könyvkereskedésekben.

Szép hölgyek figyelmébe!

A hölgyek nagy része nem szokott arra gondolni, hogy szeplőzéget gondosan kell ápolni, sőt igen gyakran toiletthez a legolcsóbb és legrosszabb szappanokat használják, amelyek elpusztítják a bőr és arcz-szín üdeségét. Azért ovunk mindenkit, hogy toilettre kizárólag használjon **Doering-szappant a bagolyival.** Ez a teljesen közömbös és zsirdus-szappan kimutathatólag a legalkalmasabb bőrápoló szer, mely a bőr szépségét nemcsak **létrehozza,** hanem **fenn is tartja.** Kapható mindenütt **30** krért. 37812

Kerékpárosok figyelmébe!

Nagyobb bevásárlás folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legjobb gyártmányu

kerékpárokat

olcsó árakon adhatom el.

Egyszersmind bátorkodom a n. é. közönségei értesitem, hogy a **Tattersaall-ban** lévő „**Velodrom**“ kerékpáriskolám egész napon át a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Kiváló tisztelettel
Herbster Károly
37847 Budapest, Károly-körut 9.

Kossuth Lajos élete és működése.

Irta: GRACZA GYÖRGY.

Ára olcsó kiadásban 2 k. 40 fill. Diszkiadásban velin papirra nyomtatva 15-szörös szinnyomatu boritékkal 4 kor. Diszkötésben 6 kor.

Az érdekes szöveg közt a következő képek vannak: Kossuth az 1831-ik pórlázadás alkalmával őrséget szervez. Kossuth elfogatása. Kossuth betüszúrót ujonczot kér az ország védelmére. Baraccone. Kossuth a szegedi nép között. Kossuth imája a kápolnai honvédsiroknál. Kossuth diadalutja Pesten. 1848—49-iki honvéd-érdemjel. Kossuth Magyarország kormányzójává választatik. 1849-iki honvéd-érdemkereszt. Kossuth búcsuja a hazától. Kossuth angliai felolvasó körutjából. Az olaszországi magyar légió zászlószentelése. Kossuth megérkezése Angliába, stb. stb.

Megrendelhető:

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésében
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz.

31.460/VIII/900.

Pályázati hirdetés.

A budapesti kir. zálogház czéljaira emelendő épületre szolgáló tervek beszerzése czéljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a hazai épitészeket versenyre hivja fel.

A pályázati feltételek a következők:

1. A pályázatban csak hazai épitészek vehetnek részt;

2. a pályázat titkos és csak 1:200 mü mértékben készitendő tervvázlatokra hirdettetik ki, melyekhez a müszaki leirás és egy hozzávetőleges költségvetés csatolandó, mely utóbbi az épület által elfoglalt köbtartalom szerint legyen számitva;

3. Az épitő összeg 830.000 koronát meg nem haladhat;

4. A pályázók kötelesek minden emeletsornak egy alaprajzát és az épület eltérő homlokzatairól egy-egy homlokzati rajzot bemutatni; az épületről az eszme megértésére szükséges két metszeti rajz készitendő; tavlati képek csatolása mellőzendő;

5. az épitési programm és a beépitendő teleknek a lejtmérezési adatokat is magában foglaló helyszinrajza a kereskedelemügyi minisztérium segédhivatali főigazgatójától szerezhetők meg;

6. a pályatervek benyujtásának határideje **1900. évi julius hó 20-ik** napjának délelőtti 12 órája;

7. a pályatervek lepecsételve, jeligés levelek kiséretében a kereskedelemügyi minisztérium segédhivatali főigazgatójánál elismervény ellenében nyujtandók be;

8. a kitüzött határidő nem hosszabbittatik meg és azontul beérkező, vagy alakilag a feltételeknek meg nem felelő tervek figyelembe nem vétetnek;

9. a kereskedelemügyi miniszter ur ezen tervvázlatokra három pályadijat engedélyezett, melyek közül az első dij 2500 koronában, a második dij 1600 koronában és a harmadik dij 800 koronában van megállapitva; a nem dijazott pályatervek bármelyike 400 koronáért megvehető;

10. a pályadijak a beérkezettek között viszonylag legjobbnak talált három münek mindenesetre kiadatnak, kiköttetvén azonban, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur a dijazott tervvázlatok bármelyikét fogadhassa el az épités alapjául, azokat egészben vagy részben felhasználhassa, vagy azokat egészen figyelmen kivül is hagyhassa;

11. a dijazott és a kereskedelemügyi miniszter ur által megvett tervek a kereskedelemügyi minisztérium tulajdonát képezik; a nem dijazott, illetőleg meg nem vett pályamüvek a fölbontatlan jeligés levéllel együtt a benyujtáskor kapott elismervény visszaszolgáltatása mellett a szerzőknek vissza fognak adatni;

12. a pályaterveket biráló bizottság fogja elbirálni, mely javaslatát a kereskedelemügyi miniszter urnak előterjeszteni, ki véglegesen határoz.

A biráló bizottság következőképen fog összeállitatni: az elnökön kivül a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium VIII/b szakosztálya részéről egy tag; II. szakosztály részéről (müszaki közegek) két tag, a budapesti m. kir. zálogházak igazgatója és két magán épitész.

Budapest, 1900. évi május 14-én.

38339 **Kereskedelemügyi m. kir. Minisztérium.**

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. Ad 76734/1900 CI. szám. Magyar vasuti kötelek. Dijszabás életbeléptetésének elhalasztása. A „Vasuti és közlekedési közlöny“ folyó évi 47. számában 56938. sz. alatt megjelent hirdetés oda módosittatik, hogy a magyar vasuti kötelek forgalom II. rész 1. füzete nem folyó évi junius hó 1-én, hanem előreláthatólag csak folyó évi szeptember hó 1-én lép hatályba. Budapest, 1900 május hó 15. A magy. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is. 1177

Magyar királyi államvasutak.

73034/C. III. 900. szám. 1175

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint az osztrák-magyar-boszna-hercegovinai személyforgalomban f. évi julius 1-től kezdve uj díjszabás lép életbe, mely módositott határozmányokat és részben leszállitott, részben mérsékelten felemelt menetdijakat foglal magában.

Ezen díjszabás által az 1898. évi január 1-től érvényes hasonló díjszabás és annak I. pótléka érvényen kivül helyeztetnek.

Az uj díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárusitási irodájában (VI. Csengery-utcza 33. szám) 1 koronáért kapható.

Budapest, 1900 május 14. **Az igazgatóság.**

HÉVIZI GYÓGYFÜRDŐ

Keszthely vasuti állomás.

Kénes Héviz (meanyitás május 1-től szeptember végéig) iszapkorpaval.

Világszerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyujt csuz, köszvény, csont-izület és közbántalmaknál, csonttörés, csontszu. Nuerolga (Ischias), görvélykór oly eseteknél is, a melyek már sehol sem voltak gyógyithatók. Massirozás, massirozó terem hozzáértő massirozóval. Prospektust kivánatra ingyen küld

38317 **a fürdőigazgatóság.**

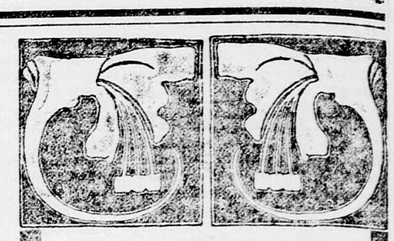

AZ IPAROS KÖNYVTÁRA

Manapság az iparos embernek is, legyen bármi a foglalkozása, a korral kell haladnia. Találmányokat és technikai vivmányokat igen nagy hasonnal aknázzák ki a fejlettebb ipar terén s hogyha az iparos ember a maga szakmájaba vágó dolgokat nem ismeri és nem értekesiti, bizony nem bir megélni, de még kevesbbe versenyezni! Tanuljon és olvasgasson tehát minden iparos, amennyire ideje és ereje engedi, jó szakkönyvekből.

Dr. VÁLI B. **Iparunk újra ébredése** kor. —60
MOSDÓSY Imre. **Művészet az iparban** kor. —60
Dr. PECHÁNY Adolf. **Iparos-Káté** .. kor. —60
GYÖRGY Aladár. **Magyarország vidéki városai ipari szempontból** .. .. kor. —60
MUDRONY Soma. **A munka szerepe a közgazdaságban** .. .. kor. —60
Hasznos olvasmányok. Irták: Benedek Elek, dr. Matlekovics Sándor, Rákosi Jenő, dr. Váczy János, Strausz Adolf, dr. Hanikó Vilmos, dr. Szterényi Hugó, Straub Sándor, dr. Kunos Ignácz, dr. Sajó Károly, Gaul Károly, György Aladár, dr. Ráth Zoltán, Nagy Gyula, Robonyi Géza. (Iparosok olvasótára. II. évfolyam, 3—4. szám) .. .. kor. 1·20
Hasznos olvasmányok. Irták: Szathmáry Gy., Makoldy Sándor, dr. Hanikó Vilmos, dr. Farkas Jenő, dr. Sajó Károly, Gaul Károly, dr. Schnierer Gyula, Benedek Elek, dr. Márki Sándor és Strausz Adolf. (Iparosok olvasótára. III. évf., 5—6. szám) .. .. kor. 1·20
Hasznos olvasmányok. Irták: dr. Szterényi Hugó, György Aladár, dr. Ferenczi Zoltán, dr. Hanikó Vilmos, dr. Schnierer Gyula, Straub Sándor és Zulawsky Andor. (Iparosok Olvasótára. III. évfolyam, 9—10. szám) .. kor. 1·20
Hasznos olvasmányok. Irták: dr. Márki Sándor, Rona Béla, Hildvegi Ferenc, Herrmann Ottó, dr. Sajó Károly, dr. Hanikó Vilmos, Jenő Lajos, Helen Ervin, Zulawsky Andor és Valentényi György. (Iparosok Olvasótára. IV. évfolyam, 9—10. szám) .. .. kor. 1·20
Hasznos olvasmányok. Irták: Csathó Imre, Pinto János, dr. Kertész Kálmán, Valentényi György, Perjéssy Lajos, Zulawsky Andor, Csányi Gyula, János Lajos. (Iparosok Olvasótára. V. évfolyam, 7—8. szám) .. .. .. kor. 1·20
CSIZIK Gy. **A művészetek történetéből** —60
CSIZIK Gyula. **Az ipar története** .. kor. —60
Dr. HANKÓ V. **Az iparos kincseskönyve** —60
STRAUSZ Adolf. **A párisi világkiállitás ismertetése.** Képekkel .. .. .. kor. —60
VÁRDAI Szilárd. — **Rajzminták iparisiolák** számára és magánhasználatra. — 6 füzetben, 318 lappal. Ára .. .. .. kor. 2·4—
VELŐSY Lipót. **Módszeres szabadkézi rajzminták az ipariskolák általános rajztanfolyamai számára.** 45 tábla .. .. kor. 2·40
BALLÓ Ede. **Stilszerü rajzminták gyüjteménye** .. .. kor. 3—

Mind ezek a könyvek sok képpel magyarázzák az anyagot is könnyen érthető leirásokat. Nem szabad ezeknek egy jóravaló iparos házából sem hiányozni! Ezért olcsók is ahhoz, hogy a következőbe módosuljon iparos is megszerezhessen lassankint valamennyit.

KAPHATÓK
LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadóhivatalában, BUDA-PEST, Andrássy-ut 21. szám.

Az ATHENAEUM részv. társulat kiadásában megjelent imakönyvek:

Legkedveltebb magyar Imakönyv.

Hock János Imakönyve.

Kiállitása pazar szép! Nyelvezete remek!

Kis alaku kiadás 115 mm. magas, 80 mm. széles, **fekete keretrajzokkal.**
Finom chagrinbörkötés színnyomással **8** korona.
Finom párnázott chagrinbörkötés csattal **10** korona.
Legfinomabb borjubörkötés csattal **14** korona.
Bársony vagy peluchekötésben **18** korona.
Bagariabörkötésben, zománczozott csattal és keresztlel **18** korona.
Legfinomabb borjubörkötésben, hordozható bőrtokban **24** kor.
Val. elefántcsontkötésben **50—70** koronáig.

Kis alaku diszkiadás 115 mm. magas, 80 cm. széles, **szinnyomatu keretrajzokkal.**
Finom simabörkötés **15** korona.
Finom mozaikbörkötés **28** korona.
Legfinomabb borjubörkötésben, csattal **20** korona.
Bagariabörkötés, zománczozott csattal és keresztlel **24** korona.
Legfinomabb borjubörkötésben, hordozható bőrtokban **28** kor.
Valódi elefántcsontkötésekben **50—70** koronáig.

Egyszerü kiadás 110 mm. magas, 75 mm. széles, **keretrajzok nélkül.**
Egyszerü csinos vászonkötés, vörös metszéssel **2** korona.
Chagrinbörkötés, pánt nyomással **4** korona.
Finom chagrinbörkötés, aranymetszéssel **6** korona.
Párnázott chagrinbörkötés csattal **7** korona.

Kapható vászon-, bőr-, bársony- és valódi elefántcsontkötésekben.

Hock János
Vigasztalások Könyve.

Elmélkedések és hangulatok.

HOCK JÁNOS, a kiváló szónok és iró, a **Vigasztalások Könyvével** a szenvedőkhöz fordul s nem felekezeti, hanem tisztán **emberi** álláspontról a **modern élet** minden viszonyával számolva, olvasójának a lelki keserüség és szenvedés ellen nyujt fegyvert és erőt.

Remek kiállitásban. — Ára vászonkötésben 6 korona. Pompás gazdagon aranyozott saffián-bőrkötésben 10 korona.

Hit, remény és szeretet
Imakönyv
mivelt keresztény katholikusok számára.
Irta **Sujánszky Antal**
cz. püspök, pápai praelatus s az esztergomi főkaptalan nagyprépostja

Csinos vászonkötésben	2 korona	40 filér.
Szaffianbőr kötésben vörös metszettel	4 „	80 „
Szaffianbőr kötés aranymetszettel	6 „	— „
Finom chagrinbőr kötés aranymetszettel	6 „	— „
Valódi borjubőr kötés aranymetszéssel	7 „	— „
Valódi borjubőr kötés aranymetszéssel és csattal	8 „	— „
Valódi borjubőr kötés belelt puha táblával különböző diszitéssel	12 „	20 koronáig.

IMAKÖNYV
a katholikus hivők számára
ORCZY THEKLA bárónő rajzaival.
Irta **LÉVAY MIHÁLY.**

Orczy bárónő imakönyve a legdiszesebben kiállitott, magyar katholikus imakönyv, melynek lapjait a nemes bárónő pazar kézzel hintette tele a legszebb és müveszileg nagyon számottevő rajzokkal. Oly finoman és szépen vannak megrajzolva minden egyes imádsághoz az iniczialék, a keretrajzokban annyi a leleményesség és változatosság, a szinezés oly üde, friss, mint valami drága elefántcsontra festett miniatur festmények. Mindenütt harmonikus egységbe olvad a szöveggel, s a szimbolikus képekbe mintegy bele van lehelve az egyes imák és szertartások lelke.

A legfinomabb bőrbe kötött imakönyv ára 30 kor.
Hordozható borjubőrtokban 40 korona.

Megrendelhető az ATHENAEUM-nál, Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. és minden hazai könyvkereskedésben.

Általános érdekü könyvek.

Bácsi József. Legteljesebb köszöntőkönyv gyermekek részére. Születésnapra, névnapra, ujévre és minden egyéb alkalmakra való felköszöntések és üdvözlő-levél minták. Csinos, színes nyomásu vászonkötésben 1 k. 60 fill.

Budapest térképe. A főváros tiz kerületének színes nyomásu térképe .. .. 60 fill.

Ugyanaz, nagyobb alakban, a főváros nevezetességeinek képével .. .. 1 kor.

Budapesti kirándulási térkép. A főváros messze környékét, a legkedveltebb kirándulási helyek fekvését mutatja ez a térkép, melyen egyszerü voltánál fogva bárki eligazodhatik. Ára .. .. 1 kor.

Budapest és környéke. Utmutató a fővárosban és környékén. Ez a rövidre szabott, de mégis kimerítő tájékoztató könyv mindenben eligazitja az idegent, amire a megérkezéstől az elutazásig szüksége van. Szállók, vendéglők, kávéházak, fürdők, postahivatalok, rendőrség, mulatóhelyek, konzulatusok, közlekedési eszközök, muzeumok, mind, mind benn vannak ebben a piros kötésü zsebbevaló könyvben, mely a fővárosnak pesti és budai oldalán levő környéken is elkalauzolja a látogatót. A főváros és környéke részletes térképével ellátott könyv ára. .. .. 1 k. 60 fill.

Czányuga József. A magyar és német társalgási nyelv kézikönyve. Czélszerü beosztásu zsebkönyv, melynek segitségével a német és magyar nyelvnek elemi szabályait, továbbá magasabb fokat is elsajátithatja a tanuló. Elénk és fordulatos párbeszédek is vannak a könyvben, amelyből könnyü szerrel megtanulhatja mindenki a neki idegen magyar vagy német nyelvet. Ára füzve 2 k. 40 fill., diszes piros vászonkötésben 3 k. 60 fill.

Czigányjánó. A kártyahuzásra, s az egyre terjedő kártyavetési játékokra tanit ez a mulattató könyvecske 1 kor.

A felülmulhatatlan ezermester büvészkamarája. Nem utolsósorban nagy ügyességet igénylő, de jól szórakoztató büvészjátékokra oktató könyv. Ára .. 60 fill.

Hankó Vilmos. Házi kincstár. Hasznos tudnivalók a háztartás, egészségtan s a mindennapi élet dolgaihoz. Városi és falusi gazdáknak, kereskedőknek, iparosoknak és háziasszonyoknak nélkülözhetetlen tanácsadója. Ára szines boritékba füzve 2 k. 40 fill., kemény kötésben 3 kor.

Hilaire, St., képes budapesti szakácskönyv. Országszerte ismert gazdasszonyok tapasztalatainak segitségével szerkesztette Zemplényine Szabó Antónia. Ez az izről-izre magyaros szakácskönyv szükséges segitője minden gazdasszonynak. A szerény polgári konyha igényeit éppen ugy kielégiti, mint a legelőkelőbbét. A csaknem 1500 ételt és egyéb receptet magában foglaló, négy színes és ötvenhárom fametszettel ellátott könyv ára füzve .. .. 3 kor. 60 fill. Tartós félvászonkötésben 4 kor, diszkötésben 4 k. 80 f. Ugyanez német nyelven füzve 2 k. 80 fill., kötve 3 k. 60 fill.

Hölgyek titkára. Házi tanácsadó és levelező, minden életviszonyokra való tekintettel. Szerelmi levélmintákkal, levélirási szabályokkal és folyamodványmintákkal. Arany szinnyomatu táblában, vászonba kötve .. .. 1 kor. 60 fill.

Kártyajátékok könyve Szerkesztette Parlaghy Kálmán. Oktatás a hazai és külföldi kártyajátékokban, és leirása a hamis játékoknak, a rouletteknek, a játékbarlangoknak s a kártyabüvészkedéseknek. Nemes dombszögi és bugaczi Mokány Berczi irta hozzá az előszót és az ajánlást. A sok képpel ellátott könyv ára füzve 2 k. 80 fill., vászonkötésben .. .. 3 kor. 60 fill.

Kassay Adolf. Legujabb levelező, önügyvéd és házi titkár. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghivások, ajánlatok, szerződések, stb. mintával. Ára füzve 2 kor., kötve .. .. .. 2 kor. 40 fill.

— Legujabb házi tanácsadó, önügyvéd, vagyis gyakorlati utmutató minden peres és perenkivüli ügyben a törvénytől megengedett személyes képviseletre. Birósági keresetek, birtokháboritási, örökösödési, gyámsági, stb. ügyiratok mintával, a legujabb miniszteri rendeletek figyelembe vevésével. Ára füzve 2 k., kötve 2 k. 40 fill.

Kerékpáros-káté. Irta dr. Korchmáros Kálmán. A kerékpár történetével, egészségtanával és szabályaival foglalkozik ez a káté, függelekül pedig hires rekordversenyek eredményét közli. Ára .. .. 30 fill.

Mélynecsai. Poharköszöntések könyve. Keresztelőkre lakodalmakra, születésnapi, névnapi és minden egyéb összejövetelre való jóizü felköszöntők gyüjteménye. Füzve 1. k. 20, fill., kötve .. .. 1 kor. 60 fill.

Oldal János. Német társalgási anyagyüjteménye. Hasznos segitőkönyv a német nyelvet tanulóknak. Füzve 1 k. 40 fill., kötve .. .. 2 kor.

Önszámító. Ennek a kis könyvnek a segitségével egy pillantásra ki lehet számitani a legnagyobb összegeket is. Kereskedőknek, iparosoknak és mindenkinek, aki elad és vásárol, igen hasznos ez a sok időt és fáradságot megtakaritó könyv. Ára kötve .. .. 80 fill.

Pesti müvelt társalgó. A társadalmi érintkezés minden szabályát magában foglalja a Pesti müvelt társalgó. Illemszabályok, társasjátékok, komoly és szerelmi költemények, felköszöntések, emlékversek s még sok más hasznos és szórakoztató dolgok vannak a csinos vászonkötésü könyvben, melynek ára .. .. .. 2 k. 40 fill.

Rántási Mariska, a baba-szakácsnő. Gyermekeknek való szakácskönyv, amelyből a konyhai mesterség elősmereteit játék közben megtanulhatják. Ára .. .. 40 fill.

Schenk Lipót dr. A neuni viszonyokra gyakorolt befolyas. A hires bécsi egyetemi tanár a születendő gyermekek nemének önkényes meghatározásáról szóló elméletet irta meg ebben a könyvben, melynek megjelenése nagy forrongást idézett elő a világsajtóban. Az általános érdekü könyv ára .. .. 4 kor.

Szavaló, köszöntő és levelező. Kis és nagyobb diákoknak való szavalmányok, felköszöntők és levélminták. Ára .. .. 24 fill.

Virágnyelv. Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állitott össze. Ára szines kötésben .. .. 80 fill.

Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldi

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI)
cs. és kir. udv. könyvkereskedése
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. szám.